

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยมหิดล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2554

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยมหิดล

ปฏิญานิพนธ์
ของ
จันทิพร ยะบุญวัน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ
ของ
จันทิพร ยะบุญวัน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2554

จันทิพร ยะบุญวัน. (2554). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนางรงค์, อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลกู.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านกรวัดผลและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยนักศึกษาในปีการศึกษา 2553 จำนวน 700 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและการทดสอบเป็นรายคู่ของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

THE OPINIONS OF STUDENTS TOWARD TEACHING AND LEARNING IN GENERAL
EDUCATION OF BACHELOR DEGREE PROGRAM AT MAHIDOL UNIVERSITY.

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

May 2011

Chantiporn Yaboonwan. (2011). *The Opinions of Students toward Teaching and Learning in General Education of Bachelor Degree Program at Mahidol University.*

Master Thesis (Higher Education). Bangkok: Graduate School Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Achara Whattananarong.
Dr. Jaruwan Sulkhu.

The purposes of this study were to investigate and to compare the opinions of students toward teaching and learning in general education of bachelor degree program at Mahidol University in four aspects : management, curriculum, teaching method and teaching and learning activity and measurement and evaluation in overall and each aspect classified by gender, class level, and major field of study. The samples were 700 undergraduate students in the academic year of 2009. The instrument used for data collection was a five point rating scale questionnaire with 53 items, and the reliability was .99. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, a t-test, one way analysis of variance and Scheffe's Method.

The results were as follows :

1. The Students rated teaching and learning in general education of bachelor degree program at Mahidol University in overall and each aspect at a high level.
2. There was no significant difference between the opinions of male and female students toward teaching and learning in general education of bachelor degree program at Mahidol University in overall and each aspect.
3. There was no significant difference between the opinions of the first year and the second year students toward teaching and learning in general education of bachelor degree program at Mahidol University in overall and each aspect.
4. There was no significant difference among the opinions of the students with different major field of study toward teaching and learning in general education of bachelor degree program at Mahidol University in overall and each aspect .

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยมหิดล

ของ

จันทิพร ยะบุญวัน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พฤษภาคม 2554

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนานรงค์)

(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคุ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนานรงค์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคุ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ศรีสนิท อินทรมณี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทสำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาโท และอาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู กรรมการควบคุมปริญญาโท ที่ท่านทั้งหลายได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพวงษ์ และ รองศาสตราจารย์ ศรีสนิท อินทรมณี กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าที่ให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ปริญญาโทฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันทา วิบูลย์จันทร์ และ ดร. สมชาติ พนาเกษม ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ทำงานวิจัยนี้สำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ ชาวมหิดลทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และขอขอบคุณ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความ รั้ว อันจะนำไปใช้ประโยชน์ให้แก่ตนเองและผู้อื่นต่อไป และขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ที่ไม่สามารถกล่าวได้ทั้งหมดที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูและ ครอบครัวยุติธรรม เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำปริญญาโทฉบับนี้ คุณค่าของปริญญาโทฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบ เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณที่เคารพรักทุกท่าน

จันทิพร ยะบุญวัน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป.....	8
ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไป.....	8
ความสำคัญของวิชาศึกษาทั่วไป.....	9
แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษา ทั่วไป.....	11
ด้านการบริหารจัดการ.....	11
ด้านหลักสูตร.....	15
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน.....	19
ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	20
การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยมหิดล.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	31
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

3 (ต่อ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

4 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 36

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 54

ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	54
วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	55
การอภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	60

บรรณานุกรม..... 62

ภาคผนวก..... 69

ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	70
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจ แบบสอบถาม.....	77
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	81
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบสอบถาม.....	84

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 86

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	31
2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	37
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน.....	38
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการ เป็นรายชื่อ.....	39
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านหลักสูตร เป็นรายชื่อ.....	41
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ	42
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายชื่อ.....	43
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	45
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี.....	46
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	47
11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	48

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
12	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี.....	49
13	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม กลุ่มสาขาวิชา.....	50
14	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิด.....	51

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคนและประเทศเพื่อให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ทำให้คนในสังคมก้าวไม่ทันการเปลี่ยนแปลงและไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาสังคมเพราะช่วยพัฒนาคนในสังคมให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสติปัญญาและเป็นเครื่องมือเสริมศักยภาพในการประกอบอาชีพ การศึกษาเป็นเสมือนเครื่องมือที่ใช้เพื่อช่วยสร้างทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้เกิดการพัฒนาอย่างครบถ้วนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา กล่าวคือในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ การพัฒนาการใช้ความคิดและสติปัญญาของประชาชน การปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของประชาชนให้อยู่ในวิถีทางที่ถูกที่ควร การสร้างทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้องเอื้อต่อการพัฒนาตนเองและประเทศชาติและการสร้างมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมในชีวิตของผู้เรียน (เลียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543: 21) นอกจากนี้การจัดการศึกษาในแต่ละระดับมีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้สำหรับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ออกมารับใช้สังคม(กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 21กุมภาพันธ์). จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นสูงที่มุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้รู้ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำผลไปสู่การพัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ

สถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจและความรับผิดชอบ 4 ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และมีภารกิจในการสร้างคนให้เป็นบัณฑิต เป็นปัญญาชนของชาติเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังคำว่าการศึกษาพัฒนาคน คนพัฒนาชาติ จึงถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2545: 93) ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็น วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี มีคุณธรรมตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และ ดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชา หรือ ลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุม

สาระของกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับหมวดวิชาเฉพาะ เป็นวิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ ส่วนหมวดวิชาเลือกเสรีเป็น วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามที่ตนเอง ถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับอนุปริญญา ตามที่ สถาบันอุดมศึกษากำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 33)

สถาบันอุดมศึกษาได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปแตกต่างกันไปและมีการ พัฒนารูปแบบในการจัดวิชาศึกษาทั่วไปกันมากขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายวิชาศึกษาทั่วไปจาก สภาพปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาปัญหาภายนอกของสังคมมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งความสำคัญของการจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปนั้น พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2550: 15-19) กล่าวว่า มีจุดมุ่งหมายพัฒนาคนให้เป็นคนที่มี พื้นฐาน ความเป็นมนุษย์ที่ดีมีความปรารถนาดี เป็นคนมีปัญญา เป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งคนที่ดีจริง ๆ มีศัพท์เดิมเรียกว่า บัณฑิต การศึกษาในหมวดนี้ก็คือ พัฒนามนุษย์ให้เป็นบัณฑิต พัฒนาความเป็น มนุษย์ของผู้นั้นให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จากประวัติการจัดการศึกษายุคโบราณ เช่น กรีก มีการแบ่ง วิชาต่าง ๆ เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ วิชาเสรีชนและวิชาสำหรับข้าทาส วิชาสำหรับเสรีชนสร้างคนให้ เป็นคนเสรี เป็นคนที่เป็นหลักของสังคม มุ่งสร้างสติปัญญาและทางศีลธรรม ยกระดับจิตใจและปัญญา ประกอบด้วยวิชาปรัชญา วิชาภาษา เช่น การพูด การสื่อสาร การแสดง ความคิดเห็น รวมทั้งวิชาการทางด้านการปกครอง เป็นต้น ส่วนวิชาสำหรับข้าทาสเป็นวิชาฝีมือและ แรงงานหากเปรียบเทียบการจัดการศึกษาในปัจจุบันวิชาเฉพาะ จัดเป็นวิชาสำหรับข้าทาสในอดีต แต่ปัจจุบันวิชาเฉพาะเป็นวิชาที่สร้างความรู้ความสามารถหรือเครื่องมือให้คนนำไปใช้แก้ปัญหาและ ตอบสนองความต้องการของสังคมสถาบันการศึกษาต้องเอาวิชาเหล่านี้มารวมไว้ในคนเดียวกันให้ได้ ต้องทำให้คนมีความพร้อมทั้งความเป็นบัณฑิตและมีเครื่องมือที่ดีมีประสิทธิภาพ เมื่อบัณฑิตมี เครื่องมือและความสามารถที่จะใช้เครื่องมือนั้นไปปฏิบัติงานและประกอบอาชีพ สร้างสรรค์สังคม สร้างความเจริญก้าวหน้าให้ประเทศชาติจึงเป็นภาระหน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่จะต้องสร้างบัณฑิต ให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีความรู้คู่คุณธรรม

มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรทางการแพทย์และ สาขาวิชาต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยมีหน่วยงานในสังกัดตั้งอยู่ใน 3 พื้นที่ คือ พื้นที่ เขตบางกอกน้อย เขตราชเทวี และตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม นักศึกษาทั้งหมดไม่ได้อยู่บริเวณเดียวกันคงมี เฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1ที่จะต้องศึกษาวิชาพื้นฐานร่วมกันก่อน 1 ปี ต่อจากนั้นจะไปศึกษาต่อยัง คณะที่ตนสังกัด ดังนั้นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้มีโอกาสเรียนร่วมกัน ใช้ชีวิตร่วมกันและทำงานร่วมกัน มหาวิทยาลัยมหิดลได้เล็งเห็นความสำคัญว่าการศึกษามหาวชิการศึกษาทั่วไปนั้นมีความสำคัญยิ่ง ต่อการพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ สามารถนำความรู้ ความสามารถเชิงวิชาชีพ/ วิชาเฉพาะไปใช้เกิดประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางทั้งต่อตนเอง ผู้อื่นและส่วนรวม จึงได้แต่งตั้ง คณะกรรมการมหาวชิการศึกษาทั่วไปเมื่อปี พ.ศ. 2545 และคณะอนุกรรมการมหาวชิการศึกษาทั่วไป

เมื่อปี พ.ศ. 2548 เพื่อพิจารณาปรับปรุงรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรปริญญาตรีให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการ โดยการสร้างหลักสูตรและรายวิชาศึกษาทั่วไปขึ้นเฉพาะ และพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการหมวดวิชาศึกษาทั่วไป การพัฒนาวิชาศึกษาทั่วไป ได้มีการดำเนินการมาเป็นลำดับ กระทั่งปี 2550 ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยมหิดลมีมติเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปโดยให้ทุกหลักสูตรจัดหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกหลักสูตรเรียนร่วมกัน 16 หน่วยกิต (ยกเว้นหลักสูตรนานาชาติและวิทยาลัยดุริยางคศิลป์) ประกอบด้วย 1) กลุ่มวิชาแกน 7 หน่วยกิต มี 3 รายวิชา ได้แก่ มมศท 101 การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ 2 หน่วยกิต มมศท 102 สังคมศึกษาเพื่อการพัฒนามนุษย์ 3 หน่วย กิต และ มมศท 103 ศิลปะวิทยาการเพื่อพัฒนา มนุษย์ 2 หน่วยกิต 2) กลุ่มวิชาภาษา 9 หน่วยกิต มี 7 รายวิชา ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ 6 วิชา ๆ ละ 3 หน่วยกิตที่ทุกคนต้องเรียน 6 หน่วยกิต(2 รายวิชา) และวิชาภาษาไทย 1 วิชา (3 หน่วยกิต) 3) รายวิชาที่หลักสูตรพิจารณากำหนดไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต แต่ละหลักสูตรสามารถจัดสร้าง รายวิชาเอง หรือเลือกจากวิชาที่คณะ สถาบันอื่นจัดสร้าง หรือกำหนดสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตใน รายวิชาของหมวดวิชาเฉพาะที่มีสาระบูรณาการได้ตามหมวดศึกษาทั่วไป ทั้งนี้ สามารถจัดให้ นักศึกษาเรียนในชั้นปีใดก็ได้ หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ให้เริ่มใช้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นไป และจากการสัมมนาเรื่องอธิการบดีฝ่ายการศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล (สุนันทา วิบูลย์จันทร์. 2552) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปว่ามีวัตถุประสงค์ที่น่าสนใจ คือ การพัฒนานักศึกษาด้านต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน ทั้งด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม เนื่องจากนักศึกษาที่เข้ามาศึกษามีความแตกต่างกันในพื้นฐานการดำรงชีวิต พื้นฐานด้านจิตใจ พื้นฐานทางอารมณ์และเป้าหมายชีวิตที่จะเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ประเด็นปัญหา คือ การจัดอย่างไร ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่ต้องการให้นักศึกษาจบเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยได้มีการระดมสมอง ระดมอาจารย์สาขาต่าง ๆ ร่วมกันให้ความเห็นในการจัด การเรียนการสอน รูปแบบที่จัด และได้ที่ปรึกษา คือ พระพรหมคุณาภรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งภายในและต่างประเทศ เป็นการจุดประกายให้การศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปของ มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นที่ยอมรับ

จากการศึกษาและการสัมมนาอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัยมหิดล (สุนันทา วิบูลย์จันทร์; อัจฉริฐ น้อมเนียน; เอกพจน์ แซ่มเกษม; และคนอื่น ๆ. 2552 : สัมภาษณ์) พบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหิดล ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ พบว่าการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาจำนวนมากนั้น ต้องใช้ผู้สอนจำนวนมาก ต้องการสถานที่ ห้องเรียนจำนวนมากซึ่งบางครั้งไม่เพียงพอเนื่องจาก ตารางสอนตรงกัน อุปกรณ์มีพอควรแต่บางห้องขาดความทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย ภาพ LCD Projector สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้มีน้อย เช่น ไมโครโฟน ห้องเรียนไกลทำให้การเรียนวิชา ที่ต่อเนื่องกันมีผลให้นักศึกษาเข้าชั้นเรียนสาย สภาพห้องเรียนขนาดใหญ่มีผลทำให้นักศึกษาขาด ความสนใจ ไม่กระตือรือร้นเท่าที่ควร เกิดปัญหาด้านประสิทธิภาพการสอน ในรายวิชาที่กำหนดให้ นักศึกษาทุกคนต้องเรียนซึ่งมีจำนวนผู้เรียนมากกว่า 3,000 คน เช่น วิชา มมศท 101 การศึกษาทั่วไป เพื่อการพัฒนามนุษย์ วิชา มมศท 102 สังคมศึกษาเพื่อการพัฒนามนุษย์ และ วิชา มมศท 103 ศิลปะวิทยาการเพื่อการพัฒนามนุษย์ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมีน้อย รวมทั้ง การการระดมผู้ร่วมสอนจากหลายคณะผู้ร่วมสอนไม่สามารถอยู่ประจำกลุ่มเรียนได้ตลอดอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีภาระงานสอนมาก

ด้านหลักสูตร พบว่า เนื้อหาที่สอนมีจำนวนมากเนื่องจากผู้เรียนเข้าใจว่าผู้สอนต้องการ ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้กว้าง รู้สึก เน้นผู้เรียนให้รู้จักวิธีบูรณาการความรู้ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตแต่ทำให้นักศึกษาเกิดความเมื่อยล้าเนื่องจากระยะเวลาเรียนยาวนาน นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนหนึ่งยังไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป เนื่องจากเนื้อหา เป็นเรื่องที่นักศึกษาคิดว่าง่าย และทราบดีแล้ว โดยไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และการดำรงชีวิต บางคนจะมุ่งเรียนหมวดวิชาเฉพาะหรือ วิชาชีพ เพราะเห็นว่ามีมีความสำคัญและ จำเป็นในการประกอบอาชีพมากกว่า อีกประเด็นหนึ่ง คือ ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนเน้นวิธีการคิด และการแก้ปัญหาจากสภาพในโลก ปัจจุบันมากกว่าการเน้นเนื้อหาที่มากไปทำให้ขาดความสนใจ

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าการจัดการเรียนการสอนใน ระดับอุดมศึกษาผู้สอนต้องมีคุณวุฒิ ความสามารถและทักษะที่จะโน้มน้าวให้ผู้เรียนเรียนรู้ ทักษะ นอกเหนือจากการบรรยายเนื้อหา นักศึกษาต้องการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีเวลาศึกษาค้นคว้า ฝึกฝนวิธีการคิดและการแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ การเรียนการสอนแบบบรรยายที่ใช้ เวลายาวนานมีผลให้สมาธิและความสนใจของนักศึกษาลดลง วิธีสอนของผู้สอนบางท่านไม่น่าสนใจ นอกจากนี้ การสร้างมาตรฐานในการสอน มาตรฐานในการให้คะแนน การสร้างคู่มือการสอน การประชุมกลุ่ม และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนเพื่อประสานงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้มหาวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายในเรื่องดังกล่าวสูง การจัดกิจกรรมกลุ่ม การแบ่งกลุ่มนักศึกษาที่เรียน กลุ่มขนาดใหญ่ทำให้ไม่ได้ผลเท่าที่ควรผู้สอนไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง การกระจายการทำงานไม่ค่อย ทั่วถึง นักศึกษามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน และแสดงความคิดเห็นน้อย บางคนไม่เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากไม่เอียงไปศึกษาค้นคว้า มีภาระเกี่ยวกับการเรียน และการทำรายงานมาก การจัดกิจกรรม กลุ่มที่มีสมาชิกจากนักศึกษาหลายสาขาวิชาที่มีเวลาเรียนต่างกันทำให้การนัดหมายเวลาทำกิจกรรม กลุ่มค่อนข้างมีปัญหา

ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่ารายวิชาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนจำนวนมาก จำเป็นต้องใช้ข้อสอบแบบปรนัยซึ่งนักศึกษาเห็นว่าเป็นการวัดเฉพาะความรู้ความจำทำให้นักศึกษาไม่ได้ใช้ความคิดวิเคราะห์ในการตอบข้อสอบ นอกจากนี้การทำโครงการแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน นักศึกษามีความเห็นว่าการวัดความรู้ผู้เรียนได้เพียงบางส่วนเท่านั้นไม่สามารถวัดความรู้ผู้เรียนได้ทั้งหมดทุกคน และนักศึกษาเห็นว่าเกณฑ์การให้คะแนนไม่ยุติธรรม

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหิดล ดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปหลังจากมีการปรับปรุงหลักสูตร ระยะเวลาหนึ่งแล้ว ในด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปโดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตาม เพศ ชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องโดยสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2553 ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 5,044 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 นักศึกษา จำแนก ดังนี้
 - 1.1.1 เพศ จำแนกเป็น ชายและหญิง

1.1.2 ชั้นปี จำแนกเป็น ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2

1.1.3 กลุ่มสาขาวิชา จำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสังคมศาสตร์

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ใน 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านการบริหารจัดการ

2.2 ด้านหลักสูตร

2.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกของแต่ละบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการพูด การเขียน และมีพื้นความรู้ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และอารมณ์เป็นส่วนประกอบในการแสดงความคิดเห็น ที่สามารถแสดงออกมาในลักษณะที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบ หรือไม่ชอบ สัมผัสไม่ได้แต่รู้สึกได้ ในการวิจัยนี้ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลว่าเหมาะสมมากน้อยเพียงใด แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการ ในการวิจัยนี้ หมายถึง การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับ คณะกรรมการหรือหน่วยงาน คณะ ภาควิชา ดูแลรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน การจัดผู้สอน การให้ความสะดวกต่าง ๆ ทางด้านวิชาการที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป เช่น เอกสารประกอบการเรียนการสอน ตำรา สื่อทัศนูปกรณ์ อาคารเรียน ห้องเรียนห้องสมุด ที่เป็นปัจจัยเกื้อหนุน

1.2 ด้านหลักสูตร ในการวิจัยนี้ หมายถึง การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร วิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ การจัดทำเอกสารหลักสูตร การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดเนื้อหารายวิชา การปรับปรุงหลักสูตร การติดตามผลการใช้หลักสูตร คู่มือหลักสูตร

1.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ในการวิจัยนี้ หมายถึง วิธีการหรือพฤติกรรมการสอนที่ผู้สอนนำมาใช้ดำเนินการในการเรียนการสอน โดยผู้สอนถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และเจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การสอนกลุ่มย่อย และการสอนกลุ่มใหญ่ การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา การทำโครงการ การศึกษาดูงาน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ฝึกทักษะในการปฏิบัติ

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล ในการวิจัยนี้ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์ การวัดและประเมินผล การใช้ระบบการวัดและประเมินผล กระบวนการที่จะตรวจสอบคุณภาพของการเรียนการสอนว่าได้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ เป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการวัดและประเมินผลเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง จุดอ่อน จุดแข็งของการเรียนการสอน

2. วิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่อยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และเป็นของหลักสูตรปริญญาตรี ที่มีเนื้อหาครอบคลุมรายวิชาต่างๆ ใน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีต้องศึกษา จำนวน 30 หน่วยกิต ซึ่งในการวิจัยนี้ หมายถึงวิชาศึกษาทั่วไปที่ มหาวิทยาลัยมหิดลได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นไป

3. นักศึกษา ในการวิจัยนี้ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2553 ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 เนื่องจากรายวิชาศึกษาทั่วไปจัดการเรียนการสอน ให้แก่นักศึกษาเรียนในปีที่ 1 และปีที่ 2 เป็นส่วนใหญ่

4. กลุ่มสาขาวิชา ในการวิจัยนี้ หมายถึง สาขาวิชาที่จัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลแบ่งเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ 1) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด และวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา 2) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ 3) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล กาญจนบุรี วิทยาลัยการจัดการ วิทยาลัยศาสนศึกษา และคณะศิลปศาสตร์

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหิดลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีเนื้อหาสาระซึ่งครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป
 - ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไป
 - ความสำคัญของวิชาศึกษาทั่วไป
2. แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป
 - ด้านการบริหารจัดการ
 - ด้านหลักสูตร
 - ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน
 - ด้านการวัดผลและประเมินผล
3. การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหิดล
 - ประวัติมหาวิทยาลัยมหิดล
 - การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิชาศึกษาทั่วไป

ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไป

ได้มีผู้ให้ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไปไว้หลากหลาย ดังนี้

วิจิตร ศรีสอาน (2518: 79) ได้ให้ความหมายของวิชาศึกษาทั่วไปว่า หมายถึง การศึกษาทั่วไปที่จำเป็นสำหรับทุกคน เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นพลเมืองดี เป็นผู้มีความรู้ และมีคุณธรรม และ สุวิชัย โกศลยะวัฒน์ (2537: 1) กล่าวถึง วิชาศึกษาทั่วไปว่าเป็นการศึกษาลักษณะกว้างมิได้เจาะลึกในเนื้อหาโดยตรงแต่เป็นการศึกษาเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีโลกทัศน์ และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลออกไปมากกว่า การศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ อีกทั้งเป็นการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง และปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนเพื่อความเป็นบัณฑิต

นอกจากนี้ วิทย์ วิศทเวทย์ (2542: 2) ได้สรุปไว้ว่า วิชาศึกษาทั่วไปมีมาตั้งแต่ประเทศไทย เริ่มมีแผนการศึกษา โดยใช้คำว่า สามัญศึกษา และ วิสามัญศึกษา สามัญศึกษา คือ วิชาความรู้ที่คนทั่วไปควรมี ส่วนวิสามัญศึกษา เป็นความรู้เฉพาะที่จะนำไปประกอบอาชีพ วิชาศึกษาทั่วไปคือวิชาความรู้ที่ทุกคนควรมีไม่ว่าจะประกอบอาชีพ หรือทำงานด้านใดก็ตาม

สำหรับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ราชกิจจานุเบกษา. 2548: 8-11) ได้ให้ความหมาย วิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

เลฟวิน (ไพทอร์ย์ สินลาร์ตัน. 2549: 5; อ้างอิงจาก Levine. 1979) ให้ความหมายวิชาศึกษาทั่วไปว่าเป็นวิชาพื้นฐานก่อนที่จะเรียนวิชาเฉพาะ เช่น เรียนวิชาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้น คำใหม่ที่ใช้กันมากในวงการศึกษาระดับสูงของสหรัฐอเมริกา หมายถึง การศึกษาที่จำเป็นสำหรับทุกคน เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเป็นพลเมืองดี ความหมายในเชิงของการพัฒนาสติปัญญา ความรู้สึกนึกคิด นิยามในความหมายของการเป็นคนดี คนที่มีคุณธรรม จริยธรรมสูง นิยามในเชิงความสามารถในการที่จะรู้จัก เข้าใจสังคม แก้ปัญหาสังคม

สรุปได้ว่า วิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่อยู่ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรระดับปริญญาตรี เป็นวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางในศาสตร์ต่างๆที่หลากหลาย นอกเหนือจากสาขาวิชาชีพของตนเอง และมองเห็นความสัมพันธ์ของศาสตร์ในแต่ละสาขาโดยจัดเนื้อหาครอบคลุมรายวิชา 4 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

ความสำคัญของวิชาศึกษาทั่วไป

วิชาศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นต่อการผลิตบัณฑิตให้จบเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในสาขาวิชาต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และเป็นวิชาที่สร้างคนให้เป็นคนดี มีวิถีชีวิตที่มีความเก่ง มีความสามารถ มีความสุข และเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องปฏิรูประบบสาขาวิชาศึกษาทั่วไปให้มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ ทำประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ ทบวงมหาวิทยาลัยและสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้จัดสัมมนาเรื่องดังกล่าวและได้สรุปแนวคิดและความจำเป็นที่ต้องจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาไว้ ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัยและสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 2540: 28-32)

1. สังคมไทยกำลังวิกฤตด้วยการทำลายตัวเองสิ่งที่จะพิชิตได้ คือ คนดีมีคุณภาพ นายแพทย์ประเวศ วะสี และดร.ลิขิต ธีรเวคิน กล่าวว่าประเทศไทยอยู่ในวิกฤตการณ์ของการทำลายตนเอง สามวิกฤตการณ์ที่ประเทศไทยผ่านมาแล้ว คือ ครั้งแรกการเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่ข้าศึก ครั้งที่สอง การเผชิญการล่าอาณานิคม ครั้งที่สามกับขบวนการก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ วิกฤตการณ์ครั้งนี้เป็นครั้งที่สี่ คือ วิกฤตการณ์ทำลายตนเอง อันเกิดจากการขาดคุณธรรม ไม่มีจริยธรรม ไม่มีวินัยตนเองและสังคมที่เด่นชัดยิ่งขึ้นทุกวัน จะยุติเรื่องดังกล่าวได้ด้วยคนที่มีคุณธรรมเท่านั้น วิชาศึกษาทั่วไปจะทำหน้าที่ สร้างคนดี มีวินัย มีปัญญา มีความสามารถ รอบรู้ มองไกล ใฝ่คุณธรรม และรับผิดชอบในการทำประโยชน์ให้กับสังคม

2. สังคมไทยขาดผู้นำและบุคคลต้นแบบที่สังคมไทยต้องการผู้นำอย่างเร่งด่วนในทุกระดับชั้น หากประเทศไทยสามารถส่งเสริมและปลูกฝังมาตรฐานทางจริยธรรมและคุณธรรมให้เป็นจริงก็จะเห็นความเจริญของประเทศชาติในทุก ๆ ด้าน

3. ปัญหาคอร์รัปชันและระบบการเมืองล้มเหลว วิกฤตทางระบบการเมืองจากการที่มีนักการเมืองทุจริตเข้าสภาด้วยอำนาจทางการเงินและวิธีการที่ไม่สุจริตจึงเป็นสัญญาณอันตรายที่มีในขณะนี้ ดังนั้นการเตรียมความรู้วิชาศึกษาทั่วไปที่จะสร้างให้เป็นคนดี มีคุณภาพ มีคุณธรรม มีความสุจริต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ถ้าประเทศชาติต้องการนักการเมืองที่มีคุณภาพ ระบบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จักต้องมีคุณภาพสูงสุด ในการจัดวิชาศึกษาทั่วไป ให้มีการเรียนการสอนที่ถูกต้องในการสร้างบุคลิกของบุคคลให้เป็นผู้นำที่สุจริต มีคุณธรรม และมีวินัยในตนเองเพื่อสร้างอุดมการณ์ของชาติที่มั่นคง

4. ปัญหาวิกฤตการณ์ครอบครัวและครอบครัวสัมพันธ์ กระแสการเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวใหญ่ไปครอบครัวเล็ก และความกดดันในด้านการงาน ทำมาหากิน และการสังคม ทำให้สภาพของครอบครัวมีเวลาให้กันและกันน้อย มีการหย่าร้างของคนในเมืองอัตราสูงขึ้น คนในชนบทอยู่กับลูกน้อยลงเพราะไปทำมาหากินในเมือง ลูกถูกเลี้ยงดูโดยบุคคลอื่นขาดการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม มีปัญหาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยเป็นที่รวมของหนุ่มสาวที่จะเป็นครอบครัวในรุ่นถัดไป การให้การศึกษาในเรื่องครอบครัวสัมพันธ์และพัฒนาการครอบครัวมีน้อยมาก นิสัยขาดคำแนะนำ ทำให้เกิดปัญหาวิชาศึกษาทั่วไปจึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะมีบทบาทในด้านให้ความรู้ทางด้านครอบครัวสัมพันธ์และพัฒนาการครอบครัวแก่นิสิตทุกคน

5. การเปลี่ยนแปลงฐานเศรษฐกิจและวิถีชีวิตคนไทย คนไทยยุคโลกาภิวัตน์จะต้องมีความรู้ในการปรับตัวอย่างเหมาะสมและฉลาด ไม่เป็นทาสวัตถุนิยมและค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันวิถีชีวิตคนไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร สิ่งที่ตามมาคือความไม่เป็นระเบียบ มีมลพิษสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและการแข่งขันแย่งชิง ความสะอาด ขาดการเอื้ออาทรต่อกัน ในอนาคตฐานเศรษฐกิจประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลงจากฐานทรัพยากรธรรมชาติ (Resource Based Economy) เป็นฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) การสร้างคนรุ่นใหม่จึงต้องสร้างให้เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ สามารถรับความรู้ได้อย่างสะดวกจากสารสนเทศ ดังนั้นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงเป็นองค์ความรู้ด้านการศึกษาทั่วไปที่มีความจำเป็นและสำคัญที่สุดหมวดหนึ่ง

6. การเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเงื่อนไขใหม่ให้ศึกษาทั่วไปต้องสร้างพื้นฐานความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ในการดำรงชีวิตประจำวันและการดำเนินงานในสาขาวิชาชีพที่รับผิดชอบ เมื่อสังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปและมีเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามามากมายทำให้คนเราต้องรู้จักการรักษาสุขภาพแวดล้อมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไปพร้อม ๆ กันเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาประเทศ

นอกจากนี้ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2535: 9-10) ได้สรุปเกี่ยวกับการขาดคุณสมบัติของบัณฑิตที่สมบูรณ์ไว้ 2 ประการคือ

1. สาเหตุเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ทั้งที่โครงสร้างหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดเป้าหมายที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แต่มหาวิทยาลัยหลายแห่งกลับสร้างหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาชีพ หรือวิชาเอกเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยไม่มีการบูรณาการหลักสูตร

2. สาเหตุเกี่ยวกับการสอนวิชาศึกษาทั่วไป มีสาเหตุดังนี้ คือ อาจารย์ไม่ได้รับการฝึกสอนจึงทำให้อาจารย์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบท่องจำ ยังไม่มีกิจกรรมเพื่อสร้างคุณธรรมและจริยธรรมแก่เยาวชน ผู้เรียนเรียนรู้เป็นส่วน ๆ ขบวนการเรียนการสอนไม่ทำให้เกิดการพัฒนาให้เข้าใจมนุษย์ สังคม สิ่งแวดล้อมเชื่อมโยงกัน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจึงสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาทั่วไปมีความสำคัญและจำเป็นในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ความก้าวหน้าในยุคโลกาภิวัตน์ การรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาอย่างไม่เหมาะสม และความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักในการผลิต คนเก่ง คนดี ให้กับสังคม จำเป็นต้องสร้างพื้นฐานความรู้ในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มุ่งให้บัณฑิตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศและสังคมโลก

แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษานั้นแนวทางการจัดการศึกษาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 ระบุว่า แนวทางการจัดการศึกษาต้องเน้นทั้งความรู้และคุณธรรม ในกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม การจัดรายวิชาในหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบทั้งในฐานะพลเมืองของประเทศ และผู้ที่จะไปสู่วิชาชีพ

ด้านการบริหารจัดการ

ในการบริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไปให้มีประสิทธิภาพมีนักวิชาการได้ให้แนวคิด ดังนี้ การบริหารศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์และลักษณะของสถาบัน การบริหารในแต่ละลักษณะจะมีข้อดีข้อด้อยในตัวของลักษณะเอง และพัชรุย์ สีนลาร์ตัน (2550: 149-151) สรุปเรื่อง การบริหารงานวิชาศึกษาทั่วไปว่ามีประเด็นที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจและให้การสนับสนุน 5 เรื่อง คือ

1. การกระตุ้นสนับสนุนให้มีการพัฒนาจุดมุ่งหมาย ผู้บริหารจะต้องมีความคิด มีวิสัยทัศน์ มีจุดยืนของตนเองในทิศทางของการศึกษาทั่วไป แล้วปรึกษาหารือพร้อมกับคณาจารย์ทุกท่าน ร่วมกับการกระตุ้นให้ให้มีการถกเถียงทำความเข้าใจกันในกลุ่มผู้สอนทุกคนอย่างเข้มข้น

2. การส่งเสริมและให้กำลังใจกับผู้สอนและผู้ทำงาน ประเด็นสำคัญของการบริหารในข้อนี้ อยู่ตรงที่ได้ส่งเสริมและให้กำลังใจกับผู้สอนอย่างมากเพียงพอที่ผู้สอนจะรู้สึกได้ว่าผู้บริหารได้ส่งเสริม และให้กำลังใจอย่างเต็มที่ การส่งเสริมและให้กำลังใจจะดำเนินการในลักษณะใดขึ้นอยู่กับแต่ละสถาบัน และหน่วยงาน

3. การให้บริการในด้านความสะดวกและความพร้อมของการสอน ประเด็นในเรื่องนี้ ความสะดวกและความพร้อมจะครอบคลุมสิ่งที่เป็นองค์ประกอบของการสอน นับแต่เรื่อง อาคารสถานที่ ในการสอน บริการอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกในการสอน บริการจัดทำเอกสารตำรา บริการ ค้นคว้าห้องสมุด บริการจัดหาหนังสือประกอบการสอน การจัดเวลาที่เหมาะสม

4. การสนับสนุนบุคลากรและงบประมาณวิชาศึกษาทั่วไป โดยทั่วไปวิชาศึกษาทั่วไปจัดว่าเป็นของแพง ถ้าต้องการให้ได้คุณภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมในด้านบุคลากรอย่างจริงจังรวมทั้งการลงทุนที่เพียงพอต่อคุณภาพของวิชาศึกษาทั่วไป

5. การมีบุคลากรและหน่วยงานเฉพาะเพื่อการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาทั่วไป ถ้าเป็นการบริหารในรูปแบบของหน่วยงานเฉพาะวิชาศึกษาทั่วไป การดูแลก็จะง่ายขึ้นและสะดวกขึ้น แต่ผู้บริหารระดับสูงจะต้องมอบหมายผู้บริหารหลักซึ่งควรเป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดูแลและมีเวลาให้กับงานการศึกษาทั่วไปอย่างเพียงพอ

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (1976 : 51-52) ได้ให้ความเห็นว่า การบริหารโดยหน่วยงานอิสระจะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปอย่างแท้จริง เพราะมีผู้อำนวยการ และคณะทำงานคอยอำนวยความสะดวกในการจัดการสอน มีงบประมาณของตนเอง และหน่วยงานมีความชำนาญเฉพาะในการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป สามารถจัดวิชาบูรณาการได้ สามารถเลือกอาจารย์ผู้สอนที่มีความชำนาญได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิชัย โกศัลยวัฒน์ (25374) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการหมวดวิชาศึกษาทั่วไปควรมีหน่วยงานรับผิดชอบโดยเฉพาะไม่ควรขึ้นกับภาควิชาโดยตรง เพราะทำให้เป็นภาระงานที่มากเกินไป การจัดหลักสูตรและเนื้อหาไม่เป็น สหวิทยาการ กลายเป็นพื้นฐานของวิชาเฉพาะ และไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2549: 21-24) กล่าวว่า การบริหารวิชาการศึกษาทั่วไปมี 3 ลักษณะ คือ

1. การบริหารโดยภาควิชาหรือคณะวิชา

การบริหารลักษณะนี้ภาควิชาหรือคณะวิชาที่มีอิสระที่จะจัดและดำเนินการเองทุกประการ โดยจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหา เลือกผู้สอน จัดเวลาสอนและดำเนินการสอนในวิชาการศึกษาทั่วไปวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามนโยบายและข้อกำหนดของภาควิชาโดยไม่คำนึงหรือคำนึงแต่เพียงเล็กน้อยว่าผู้เรียนต้องการอะไรในแนวทางของการศึกษาทั่วไป เพราะเป็นที่เข้าใจอยู่แล้วว่า ภาควิชาดังกล่าว รับผิดชอบลักษณะวิชาตามเนื้อหานั้น ๆ อยู่แล้ว รูปแบบของการจัดการและดูแลโดยภาควิชานี้ โดยทั่วไปจะบริหารหลักสูตรในแนวทางของหลักสูตรแบบบังคับกระจาย คือ เจ้าของหลักสูตรหรือ

เจ้าของคณะวิชาที่ต้องการจะไปเลือกดูว่าคณะใดมีวิชาใด อยู่ในความดูแลของภาควิชาใด แล้วก็นำรายชื่อวิชานั้นมาใส่ชื่อไว้ในคณะของตนให้นิสิตเรียนเป็นวิชาพื้นฐานทั่วไป โดยมักเป็นวิชาในภาควิชาของคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์เป็นหลัก และไพฑูรย์ สินลาร์ตัน (2548: 22) กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการบริหารโดยภาควิชาดังนี้คือ

ข้อดี

1. ภาควิชาดูแลเองทำให้ได้ผู้สอนในภาควิชาตนเองเป็นผู้สอน
2. ผู้สอนรู้สึกว่าได้ทำงานของภาควิชาให้กับภาควิชา แรงจูงใจจะมีอยู่แล้วโดยธรรมชาติ
3. ผู้สอนสามารถสอนวิชาของตนเองในแนวทางที่ตนเองถนัดจึงพอใจมากกว่า
4. การจัดเตรียมเอกสาร หนังสือ และอุปกรณ์ต่างๆ เป็นภาระหน้าที่ของภาควิชาโดยตรง
5. การให้ความดีความชอบทำได้ง่ายและตรงกับงาน

ข้อเสีย

1. ภาควิชาเป็นเจ้าของมีแนวโน้มที่จะดึงวิชาพื้นฐานกลายมาเป็นวิชาชีพหรือพื้นฐานวิชาชีพ ทำให้ผู้เรียนได้รับเนื้อหาวิชาการเบื้องต้นมากกว่าได้รับแนวคิดของวิชาพื้นฐานทั่วไปอย่างแท้จริงภาควิชามีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะต้องสอนบุคคลนอกสายที่อาจไม่มีความสนใจแท้จริงแต่มาเรียนเพราะเป็นวิชาบังคับก็อาจจะมองผู้เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปในลักษณะที่เป็นเด็กอ่อน เป็นปัญหาและสร้างความขุ่นข้องคับใจให้กับผู้เรียนได้
2. ภาควิชามักจัดให้อาจารย์ใหม่หรืออาจารย์อาวุโสหน่อย มีประสบการณ์น้อยมาสอนวิชาพื้นฐานเป็นการฝึกให้อาจารย์ใหม่ก็มีโอกาสสอน ซึ่งประเด็นนี้ พระพรหมคุณาภรณ์ (2550: 13) กล่าวไว้ว่า วิชาชีพวิชาเฉพาะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ใครก็สอนได้ขอให้นักัดในเรื่องของตน แต่ผู้ที่จะมาสอนวิชาศึกษาทั่วไป ต้องสอนให้คนเข้าใจสถานการณ์ของโลก รู้โลกและชีวิต เข้าถึงสัจธรรมความจริง รู้ว่าอะไรเป็นอะไร มีคุณโทษดีเสียเป็นต้นอย่างไร สามารถนำการเปลี่ยนแปลงได้อย่างน้อยก็สามารถมีชีวิตที่ดีงาม การมีชีวิตที่ดีงาม สามารถดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์สังคมได้นั้นคนนั้นต้องมีคุณสมบัติดีจริง ๆ และคนที่สอนยังต้องมีคุณสมบัติมากหรือสูงขึ้นไปอีก ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน (2548: 22) สรุปไว้ว่าการบริหารโดยภาควิชาจึงควรให้อาจารย์ในภาควิชาที่จะสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของวิชาศึกษาทั่วไปทั้งโดยตรงและโดยอ้อมและในระยะยาว ภาควิชาควรจัดสร้างวิชาของภาคที่มีลักษณะสอดคล้องและสนองความต้องการของจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไปอย่างแท้จริงเพราะโดยทั่วไปแล้วอาจารย์ผู้สอนเชื่อมั่นว่าภาควิชาให้ความสำคัญกับวิชาการศึกษาทั่วไปมากกว่าระดับคณะและมหาวิทยาลัย

2. การบริหารโดยคณะกรรมการ

คณะกรรมการการศึกษาทั่วไปจัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลประสานงานการศึกษาทั่วไป รวมทั้งส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปดำเนินตามเจตนารมณ์ของวิชาศึกษาทั่วไป องค์ประกอบของคณะกรรมการ ควรจะต้องประกอบด้วย กรรมการอำนวยการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และตัวแทนของสาขาวิชาหลักในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ สาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เป็นต้น จุดประสงค์ของคณะกรรมการระดับมหาวิทยาลัย คือ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดเนื้อหา คัดเลือกผู้สอน ประเมินและพัฒนาหลักสูตรและการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปแต่ผู้ดำเนินการสอนและการบริการอุปกรณ์ต่าง ๆ ยังอยู่ในความรับผิดชอบของคณะคณะกรรมการ ถ้าเป็นในต่างประเทศโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาจะเพิ่มผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญทางการอุดมศึกษาอีกด้วย 1-2 คน และโดยทั่วไปจะมีรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นประธาน ลักษณะและงานของกรรมการนั้นอาจจะมี 2 รูปแบบ คือ 1) มีหน้าที่เพียงประสานงานเป็นที่รวมหรือศูนย์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการจัดการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่มีอำนาจการตัดสินใจอะไร เพียงแต่ประสานงานเท่านั้น 2) มีอำนาจหน้าที่กำหนดแนวทาง เป้าหมาย และการดำเนินการในเชิงนโยบาย รวมทั้งตัดสินใจเชิงปฏิบัติ เช่น การคัดเลือกวิชา การตัดสินใจดำเนินงาน และการคัดเลือกผู้สอนด้วย แต่ตัวบุคลากรและอุปกรณ์การเงินยังอยู่กับคณะวิชาและภาควิชาต่าง ๆ (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์. 2550: 160-161)

3. การบริหารงานโดยหน่วยงานอิสระ

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2548: 105-117) กล่าวว่า การบริหารในลักษณะของหน่วยงานอิสระ จะสนองการจัดการหลักสูตรในรูปแบบของแบบบังคับร่วม หรือแบบบูรณาการได้อย่างเต็มที่ สามารถกำหนดเป้าหมาย และนโยบายของวิชาพื้นฐานทั่วไปได้อย่างเหมาะสม มีบุคลากรเฉพาะของตนเอง มีงบประมาณ สถานที่และการบริการต่าง ๆ ของตนเองทำให้การจัดวิชาพื้นฐานทั่วไปดำเนินไปได้ตามอุดมคติได้มากกว่าการบริหารในรูปแบบอื่น ๆ ปัจจุบันมีหลายแห่งที่ดำเนินการจัดตั้งสถาบัน เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัย

ศรีปทุม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการบริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไปจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น สถานที่ สื่ออุปกรณ์ ห้องสมุด บุคลากร เอกสาร และงบประมาณ การจัดผู้สอนที่ทรงคุณวุฒิ และการวัดผลและประเมินผล

นวลปรารถน์ คุ่มภักดิ์ (2539: 89) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ขาดหน่วยงานในการประสานงาน ได้รับงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ การอำนวยความสะดวกไม่ทันเวลา เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนและมากเกินไป ไม่มีการปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และผู้เกี่ยวข้องยังไม่เห็นความสำคัญ สำหรับปนัดดา เจียรสกุล (2541: 76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวโน้มหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปรูปแบบ การบริหารจะบริหารโดยคณะวิชารับผิดชอบ การจัดการเรียนการสอนมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบ ในการประสานงานการจัดการกับคณะวิชา นอกจากนี้ศรีนวลแก้วแพรก (2527: 150-151) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาความต้องการในการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยรามคำแหงตาม ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต พบว่าความเห็นโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาความ ต้องการการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการเรียนการสอนวิชา ศึกษาทั่วไปความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต โดยส่วนรวมไม่พบว่ามี ความต้องการแตกต่างกัน

ด้านหลักสูตร

หลักสูตรเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ความสำเร็จของการศึกษาขึ้นอยู่กับหลักสูตร เป็นประการสำคัญเพราะหลักสูตรจะเป็นข้อกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร เพื่ออะไร ผู้ที่จะสอนได้ดี จึงต้องเป็นผู้เข้าใจหลักสูตรอย่างดีด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 9)

เสริมศรี ไชยศรี สุรพล บัวพิมพ์ และสุนทรีย์ คนเที่ยง (2543: 5-8) กล่าวไว้ว่า การจัด โครงสร้างหลักสูตร ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ควรประกอบด้วยเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่เน้นทักษะ ที่จำเป็นสำหรับชีวิตและสังคมเป็นหลัก และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ปัญหาหรือศึกษาวิเคราะห์ ปัญหาหรือศึกษาค้นคว้าร่วมกัน ให้มีทั้งประสบการณ์พื้นฐานเบื้องต้นและประสบการณ์ที่ต้องการวุฒิ ภาวะขั้นสูงมีการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความเข้าใจและทักษะแบบองค์รวมและโพลีทฤษฎี สินลาร์ตัน (2548: 8) สรุปว่า องค์ประกอบของหลักสูตรโดยทั่ว ๆ ไปเป็นการพิจารณาองค์ประกอบจาก ภาพรวมของความเป็นคนที่สมบูรณ์ความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์และความสามารถที่จบการศึกษา ได้อย่างสมบูรณ์นั่นคือองค์ประกอบของหลักสูตรจะพิจารณาจากกระบวนรายวิชาเนื้อหาสาระ เพื่อที่จะสร้างให้เป็นคนที่สมบูรณ์ เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ซึ่งความเป็นผู้ใหญ่ โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนแรก การเป็นคนดีในสังคมหรือมีความรับผิดชอบในสังคม ซึ่งปรากฏในหลักสูตรส่วนที่ เรียกว่าหลักสูตรการศึกษาทั่วไป ส่วนที่สองการเป็นคนที่มีอาชีพ มีงานที่รับผิดชอบในสังคมปรากฏ ในหลักสูตรส่วนที่เรียกว่า หลักสูตรวิชาเฉพาะ หรือหลักสูตรวิชาชีพ ส่วนที่สาม การมีงานอดิเรกมี การใช้ชีวิตที่อิสระ รู้จักตนเอง สนองต่อความสุขส่วนตัวของตน จะอยู่ในส่วนของหลักสูตร วิชาเลือกเสรี

การจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษานั้น จากพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 23 ระบุว่า แนวการจัดการศึกษาต้องเน้นทั้งความรู้และคุณธรรม ในกระบวนกรเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม การจัดการรายวิชาในหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบทั้งในฐานะพลเมืองของประเทศ และผู้ที่จะไปสู่วิชาชีพ

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526: 25-30) ได้สรุปการจัดหลักสูตร การศึกษาทั่วไปไว้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบบังคับร่วมหรือแบบหลักสูตรร่วม (Core Curriculum) เป็นการศึกษาที่สถาบัน อุดมศึกษาจะกำหนดรายวิชาศึกษาทั่วไปไว้และบังคับให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน มีจุดมุ่งหมายหลัก คือ ต้องการให้บัณฑิตนักศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัยทุกคนได้รับความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด ค่านิยม และทักษะที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกันเพื่อที่จบจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษานั้นไป แล้วจะได้มีจุดร่วมของค่านิยม ประสบการณ์ หรือ ความคิดส่วนหนึ่งที่ตรงกัน ซึ่งจะแบ่งออกเป็น รูปแบบย่อย ๆ ได้ 2 แบบ คือ

1.1. แบบบังคับร่วมที่ทุกคนทุกคณะจะต้องเรียนเหมือนกันหมด โดยสถาบันอุดมศึกษา จะกำหนดขอบเขต และเนื้อหาวิชาไว้แล้ว

1.2. แบบกึ่งบูรณาการ (Semi Integrate) สถาบันอุดมศึกษาจะกำหนดรายวิชาศึกษา ทั่วไปให้มีเนื้อหาที่มีลักษณะผสมผสานวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และบังคับให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน

2. แบบบังคับกระจาย หรือแบบหลักสูตรกระจายสัดส่วนรายวิชา (Distribution Requirement) ที่สถาบันอุดมศึกษาจะกำหนดรายวิชาศึกษาทั่วไปให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน

2.1. กระจายสัดส่วนแบบบังคับรายวิชาไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนจะต้องเลือกเรียนตาม รายวิชาที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดไว้เท่านั้น

2.2. กระจายสัดส่วนแบบบังคับบางวิชาให้เลือกบางวิชา ผู้เรียนจะต้องเลือกเรียนตาม รายวิชาที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดไว้กลุ่มหนึ่ง และมีสิทธิเลือกเรียนในวิชาในกลุ่มอื่นด้วย โดยมี จำนวนหน่วยกิตกำกับไว้ นอกจากนี้อาจมีแบบกระจายสัดส่วนรายวิชาแบบแนะนำให้เรียน หรือ แบบการจัดโปรแกรมอื่น ๆ ไว้แบบบังคับหน่วยกิต ให้เลือกรายวิชาเอง ซึ่งอาจจะกำหนดหมวดวิชา ใหญ่ ๆ ไว้ หรืออาจจะไม่กำหนดไว้

สำหรับ วิจิตร ศรีสอาน (2518: 81-83) ได้กล่าวถึงการจัดหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปให้ สัมพันธ์กับวิชาชีพว่ามีวิธีการจัดอยู่ 3 วิธี คือ

1. การจัดแบบแยก (Separation) คือ จัดให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาศึกษาทั่วไปก่อนหรือหลัง วิชาชีพ ส่วนมากจะจัดใน ระดับต้น และ ระดับปลาย (Lower and Upper Division) เช่น ถ้าหลักสูตร 4 ปี จะจัดแบ่งออกเป็น 2 ปีแรก เป็นระดับต้น และ 2 ปีหลังเป็นระดับปลาย (Upper Division) แล้วอาจ จัดให้เรียนวิชาศึกษาทั่วไปหรือวิชาชีพก่อนก็ได้ ใน 2 ปีแรก และวิชาที่เหลือใน 2 ปีหลัง

2. การจัดแบบคู่ขนาน (Parallel) จะเป็นการจัดให้ผู้เรียนเรียนวิชาศึกษาทั่วไป คู่ขนานไป กับวิชาชีพตลอดหลักสูตร โดยเริ่มตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 4 อัตราส่วนระหว่างวิชาทั้งสองอาจแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม โดยอาจเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปควบคู่กับวิชาชีพตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 4 หรือเรียนวิชาศึกษาทั่วไปให้มากไว้ก่อนแล้วลดลงในปีที่สูงขึ้น กับอีกรูปแบบหนึ่งคือ เรียนวิชาการ ศึกษาทั่วไปน้อยในปีแรก ๆ แล้วเพิ่มมากขึ้นในปีต่อไป หรือรับไปรับมาก็ได้

3. การจัดแบบผสม (Mixed Approach) การจัดที่ผสมกันระหว่างวิธีแยกและวิธีขนานโดยหลักสูตร 4 ปี นั้นจัดแยกระหว่างปี 1 ปี 2 และ ปี 3 ปี 4 ในระหว่าง ปี 1 ปี 2 นั้นก็จัดขนานกันระหว่างวิชาพื้นฐาน และวิชาชีพในชั้นปี 3 และ ปี 4 ก็จัดขนานกันไปเช่นเดียวกัน

โดยทั่วไปประเทศไทยส่วนใหญ่จะให้เรียนวิชาศึกษาทั่วไปให้มากไว้ก่อนในปีแรกแล้วค่อยลดลงในปีต่อ ๆ ไป นอกจากนี้วีจิตร ศรีสอาน (2548 ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้สรุป แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดวิชาศึกษาทั่วไปไว้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาทั่วไปต้องเริ่มต้นด้วยวัตถุประสงค์ หรือปรัชญาของการจัดการศึกษาทั่วไป ต่อจากนั้นจึงกำหนดร่าง ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว รายวิชาใดที่จัดให้สนองตอบต่อวัตถุประสงค์ จึงพัฒนารายวิชาขึ้นมา

2. การสร้างหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปขึ้นโดยเฉพาะ

3. มีผู้รับผิดชอบหลักสูตรซึ่งมหาวิทยาลัยที่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาทั่วไป ต้องจัดให้มีหน่วยรับผิดชอบ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีหน่วยงานอยู่ในเทคโนโลยีสังคม เป็นการศึกษาทั่วไป สำหรับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชอยู่ที่คณะศิลปศาสตร์ อย่างไรก็ตามต้องมีหน่วยที่มีคณาจารย์ประจำดูแลเรื่องหลักสูตร ส่วนเรื่องการสอนอาจจะกระจายอาจารย์มาจากหลายหน่วย

4. การประเมินติดตามผล และปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องให้ทันสมัยอยู่เสมอ

นอกจากนี้ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2549: 9) กล่าวว่า ปัจจุบันการจัดหลักสูตรรายวิชาศึกษาทั่วไปจะจัดตามกลุ่มวิชาหลัก ๆ 5 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มภาษา คือ กลุ่มที่เกี่ยวกับการสื่อความหมายด้านภาษามีทั้งภาษาไทย ภาษาต่างประเทศซึ่งอาจจัดรายวิชาที่สอดคล้องส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการสื่อสาร

2. กลุ่มมนุษยศาสตร์ คือ เนื้อหาสาระที่จะทำให้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและเข้าใจมนุษย์อื่น ๆ ว่าเรามีความคิด ความเข้าใจรู้สึกนึกคิดอย่างไร โดยเน้นเนื้อหาสาระที่ทำให้เข้าใจมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ สำหรับที่มาใช้ในชีวิตประจำวันของเขาได้อย่างดี

3. กลุ่มสังคมศาสตร์ก็มีความสำคัญ เช่นเดียวกันเพราะว่าในสังคมศาสตร์ทำให้เข้าใจเรื่องของสังคมเข้าใจการเปลี่ยนแปลง เข้าใจความเป็นไปการอธิบายมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกันเองในฐานะที่จะช่วยเชื่อมโยงและแบ่งปันซึ่งกันและกัน

4. กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อนาคตสังคมกำลังก้าวสู่วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีอย่างมาก สาขาวิชานี้ก็จะเข้ามามีบทบาทสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีที่จะเผชิญอนาคต

5. กลุ่มสหศาสตร์ นอกจากกลุ่มวิชาหลัก ๆ ข้างต้นแล้วในปัจจุบันมีลักษณะที่จัดกลุ่มวิชาที่จะผสมผสานศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นกลุ่มวิชาใหม่ขึ้นมา โดยเชื่อมโยงศาสตร์ต่าง ๆ เข้ามาด้วยวิธีการที่ผสมผสานกันไป ก็จะมีศาสตร์ต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกันในกลุ่มใหญ่ ๆ

สำหรับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี กระทรวงศึกษาธิการระบุว่า โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 12-17)

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคม นานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หนึ่งการจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี(ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าวเมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี(ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2548: 9-27) ได้ประมวลการจัดวิชาการศึกษาทั่วไปว่ามีรูปแบบต่าง ๆ 7 ลักษณะ คือ

1. วิชาเบื้องต้น (Introductory Course) ลักษณะวิชาการศึกษาทั่วไปในลักษณะนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนในสาขาหนึ่งได้มีโอกาสทำความเข้าใจ และรู้ลักษณะของสาขาวิชาอื่น ๆ
2. วิชาผสมผสาน (Integrated Course) หรือวิชาบูรณาการจะเป็นการผสมผสานในกลุ่มใหญ่เข้าด้วยกันและชี้ให้ผู้เรียนได้เข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของสาขาวิชาต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย
3. วิชาเฉพาะ (Specific Course) หรือวิชาพิเศษ (Special Course) เพราะลักษณะการจัดเป็นพิเศษกว่าวิชาอื่น ๆ สร้างขึ้นเฉพาะสาขาวิชาที่ต้องการแต่ไม่เหมาะกับแนวคิดของวิชาการศึกษาทั่วไปเท่าที่ควร
4. วิชาอารยธรรมตะวันตก เป็นแนวทางของสหวิชาที่ให้เรียนหนังสือหลัก ๆ ที่เป็นหนังสือ Classic ของตะวันตก เช่น งานของพลาโต จอห์นล๊อค เป็นต้น
5. วิชาสัมมนา (Freshman Seminar) ลักษณะวิชาแนวนี้จะเน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ผู้เรียน ได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับอาจารย์ และเพื่อนร่วมชั้นเป็นการฝึกทักษะในการคิด การหาเหตุผล และการอภิปรายทำความเข้าใจและคุ้นเคยกับผู้รู้ใหม่มหาวิทยาลัย
6. วิชาชีวิตประจำวัน เป็นรายวิชาที่พัฒนาขึ้นมา เพื่อใช้ในชีวิตประจำวันเป็นหลักสำคัญเป้าหมายของการสอนและการเรียนเน้นที่เนื้อหาซึ่งใช้ในชีวิตประจำวันได้
7. วิชาสัมพันธ์ ลักษณะวิชานี้จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระหว่างสังคมและท้องถิ่น โดยให้ผู้เรียนได้หาความรู้และประสบการณ์จริง ในบางครั้งก็มีการเพิ่มแนวความคิดในการปลูกฝังความสำนึกและความผิตชอบในทางจริยธรรมและหน้าที่พลเมืองควบคู่กันไปด้วย

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2534: 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปในรายวิชามนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรมพบว่า นิสิตร้อยละ 80 เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มขึ้นมาก นิสิตร้อยละ 37 รายงานว่าเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 57 มีรายงานว่ามีคุณธรรมและจริยธรรมเพิ่มขึ้นเล็กน้อยและ นิสิตร้อยละ 6 รายงานว่าคุณธรรมและจริยธรรมไม่เพิ่มขึ้น สำหรับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์(2549: 131) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตมีความคิดเห็นด้านจุดมุ่งหมายของการศึกษาทั่วไปว่า บรรลุผลในระดับปานกลาง และบรรลุผลค่อนข้างมากในข้อที่ว่ามีความรู้กว้างหลายสาขาวิชาและสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมแต่บรรลุค่อนข้างน้อยในข้อที่ว่า การมีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรมและจิตใจดี ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

ทิสนา แคมมณี (2552: 383) กล่าวว่า วิธีการสอนเป็นกระบวนการ หรือขั้นตอนในการดำเนินการสอน วิธีสอน แบบใดแบบหนึ่งก็คือขั้นตอนในการดำเนินการสอนซึ่งมีองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นหรือแก่นสำคัญของวิธีสอนแต่ละวิธีเพื่อช่วยให้สามารถใช้วิธี ได้อย่างเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของวิธีนั้น ๆ วิธีสอนมีให้เลือกหลากหลายผู้สอนควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียนและจุดมุ่งหมาย การใช้วิธีสอนที่หลากหลายวิธีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนแล้วยังช่วยให้บทเรียนมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น และจูงใจผู้เรียนให้สนใจเรียนรู้เพิ่มขึ้นด้วย และ สิพนนท์ เกตุทัต (2543: 2) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนจำเป็นต้องช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิดเป็นคติชอบและเรียนรู้วิธีปรับตัวเอง การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ไว้ ควรเริ่มตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาชีวิตทั้งในครอบครัวและชุมชนเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กให้เข้มแข็งต่อไป จึงพัฒนาความรู้ และทักษะพื้นฐาน

นอกจากนี้อัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2551: 49) สรุปว่า วิธีสอน คือ วิธีการที่ผู้สอนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ ซึ่งจะสังเกตได้จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว การเรียนการสอนแต่ละครั้งจึงต้องมีหลักในการพิจารณาเลือกวิธีที่เหมาะสม คือ เลือกตามลักษณะเนื้อหาวิชา เลือกตามความสามารถของผู้สอน เลือกตามทรัพยากรที่มีอยู่ เลือกโดยพิจารณาหลักการของการเรียนรู้ สำหรับธรรมชาติของเนื้อหาของแต่ละวิชานั้นจะมีเนื้อหาภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ การเลือกเทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมจึงต้องมีการพิจารณา

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2549: 127) ได้กล่าวว่าลักษณะของการสอนวิชาศึกษาทั่วไปควรมีลักษณะพิเศษเพิ่มเติมจากการสอนปกติ ดังนี้

1. เน้นกระบวนการคิด และวิเคราะห์ในทุกขั้นตอน
2. กล่าวถึงวิธีการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจศาสตร์นั้น ๆ
3. แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของสาระนั้น กับ มนุษย์ และสังคม
4. อภิปรายปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาของศาสตร์นั้น ๆ

5. ให้ทางเลือกที่จะช่วยแก้ปัญหา กับสังคม
6. ถูกเถียงบทบาทของผู้เรียนต่อสิ่งแวดล้อม และสังคม
7. คำเนื่งถึงสิ่งที่ติงาม และก้าวหน้าของผู้เรียนอยู่เสมอ

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2534: 99) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร พบว่าการสอนวิชาศึกษาทั่วไปว่าหลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนการสอนยึดหลักบูรณาการ ดังนั้นในการสอนจึงต้องใช้การสอนเป็นกลุ่ม (Team Teaching) โดยมีหลักสำคัญอยู่ที่ รวมกลุ่มอาจารย์มาช่วยกันสอน เริ่มตั้งแต่กลุ่มอาจารย์ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ การสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน และแบ่งหน้าที่ในการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนร่วมกัน นอกจากนี้ มันทน์ ยมจินดา (2540: 65) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลการบริหารหลักสูตรบริหารทั่วไป พบว่าการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปเป็นการเรียนการสอนผสมผสานกันหลายรูปแบบแต่ส่วนใหญ่แล้วพบว่ามีการสอนโดยวิธีบรรยายอยู่มากขณะที่การทำรายงานมีแนวโน้มลดลงสำหรับประเด็นที่ อูปรมัย (2532 80-86) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกระบวนการใช้หลักสูตรที่สำคัญยิ่งเพราะเป็นกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนที่จะนำไปสู่พฤติกรรมการเรียนรู้ หรือคุณลักษณะต่าง ๆ กันศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและสามารถนำเสนอความรู้ทั้งวิเคราะห์ ส่วนพนม หวัดสว่าง (2542: 64) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมากโดยต้องพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีในปัจจุบันส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและเตรียมพร้อมตลอดเวลาควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนวิจารณ์

ด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดผล หมายถึง ทดสอบเพื่อวัดเชาว์ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ บุคลิกภาพเป็นต้น โดยใช้วิธีการแบบหนึ่ง เช่น การเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำเป็นจะต้องวัดผลอย่างสม่ำเสมอ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ. 2542: 1059) และ การประเมินผล หมายถึง พิจารณาและวัดคุณค่าของกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น ประเมินผลสัมมนา ประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีของบริษัท : (การศึกษา)วัดคุณค่าหรือผลความก้าวหน้าการศึกษา เช่น การสอบไล่เป็นวิธีประเมินผลการศึกษาวิธีหนึ่ง (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542: 664)

สำหรับ ภัทรา นิคมานนท์ (2543: 11) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การใช้เทคนิควิธีการซึ่งเรียกว่า เครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อศึกษา ค้นหา หรือตรวจสอบคุณลักษณะของบุคคล ผลงานหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหมายแทนพฤติกรรม หรือคุณลักษณะของสิ่งของสิ่งของหรือบุคคลที่ต้องการศึกษา และวิชัย ตันศิริ (2550: 252) สรุปว่า การประเมินผลเป็นเครื่องมือวัดผล การเรียนและผลของการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของผู้เรียนในระยะยาว และยังเป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เกิดผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง การจัดกระบวนการประเมินควรจัดควบคู่ไปกับการสร้างรูปแบบของหลักสูตร

นอกจากนี้ สมนึก ภัททิยธนี (2541: 16-17) ได้กล่าวถึง หลักการวัดและประเมินผลดังนี้

1. ต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน กล่าวคือ การวัดผลจะเป็นสิ่งที่ตรวจสอบผลจากการสอนของผู้สอนว่า ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายการสอนมากน้อยเพียงใด

2. เลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสม ผู้สอนควรเลือกใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพดี เพื่อให้ผลการวัดถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้มากที่สุด นอกจากนี้ต้องพยายามใช้เครื่องมือวัดหลายๆ อย่าง เพื่อช่วยให้การวัดถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ระวังความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัด เมื่อจะใช้เครื่องมือชนิดใด ต้องระวังความบกพร่องของเครื่องมือหรือวิธีการวัดของผู้สอน และต้องมีความสนใจหรือฝึกทักษะในการวัดอยู่เสมอ

4. ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง เมื่อได้ผลการวัดออกมาแล้ว

5. ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า จุดประสงค์สำคัญของการวัดคือ เพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียน นั่นคือ ต้องพยายามค้นหาผู้เรียนแต่ละคนว่า เติบโตขึ้นในเรื่องใด และหาทางปรับปรุงแก้ไขแต่ละคนให้ดีขึ้น พร้อมทั้งหาวิธีปรับปรุงการสอนของผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำหรับสมบุรณ์ ชิตพงศ์ (2536: 487-488) สรุปว่า การวัดและประเมินผลทางการศึกษามืออยู่ 2 ระบบที่สำคัญ คือ

1. ระบบอิงเกณฑ์ เป็นระบบที่มุ่งเน้นการกำหนดเกณฑ์ในการยอมรับว่าบุคคลมีความสามารถหรือคุณลักษณะที่ต้องการแล้วพัฒนาบุคคลให้ถึงซึ่งเกณฑ์ที่กำหนดดังกล่าว ถ้าเมื่อใดการพัฒนาบุคคลทำได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ก็เป็นที่ยอมรับได้ว่าบุคคลนั้น ๆ มีความสามารถหรือมีคุณลักษณะตามที่ต้องการแล้ว สิ่งที่น่ามาเป็นเกณฑ์กำหนดนั้นมีได้หลายอย่าง แต่ในกรณีของการวัดผลสัมฤทธิ์มักจะเน้นเกณฑ์ที่เป็นจุดประสงค์ในการเรียนรู้เป็นสำคัญ โดยจะกำหนดลงไปว่า ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถหรือคุณลักษณะใดบ้าง จึงจะยอมรับได้ว่าบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ การกำหนดจุดหลักในการพัฒนาความสามารถหรือคุณลักษณะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับการเรียนการสอน เพราะจะทำให้ผู้สอนได้ทราบว่า จะพัฒนาบุคคลไปสู่จุดใดและสักเท่าไรจึงจะพอ บุคคลที่ถูกพัฒนาจะได้พยายามไปให้ถึงเกณฑ์กำหนดดังกล่าวเป็นการแข่งขันกับตัวเองที่จะต้องไปให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด สรุปได้ว่า ระบบอิงเกณฑ์มุ่งวัดและประเมินผู้เรียนว่ามีความสามารถตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ส่วนพิมพา สุวรรณฤทธิ์ (2542: 4-5) สรุปว่า การประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion – Referenced Evaluation) เป็นการประเมินที่จะไม่นำผลที่ได้จากการวัดของแต่ละคนไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น แต่มุ่งที่จะหาว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้บ้างเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ สำหรับเกณฑ์ ในที่นี้อาจเรียกได้ว่าเป็นค่ามาตรฐาน (Standard) ซึ่งจะกำหนดโดยนำมาจากจุดประสงค์ของการเรียนการสอน การประเมินผลแบบนี้จึงเป็นการประเมินเพื่อที่จะมุ่งหาคำตอบว่า ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์หรือไม่ เพียงใด โดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับความสามารถของบุคคลอื่นในกลุ่ม

2. ระบบอิงกลุ่ม เป็นระบบที่มุ่งเน้นการเปรียบเทียบความสามารถหรือคุณลักษณะของบุคคลโดยอาศัยกลุ่มอ้างอิงเป็นหลัก ความสำเร็จของบุคคลในระบบนี้ขึ้นอยู่กับว่า ความสามารถหรือคุณลักษณะที่ต้องการนั้น ๆ เขามีอยู่เหนือผู้อื่นมากน้อยแค่ไหน ถ้าเหนือกว่าผู้อื่นมากก็ถือว่ามีความสำเร็จในระดับสูงแต่ถ้าเหนือกว่าผู้อื่นไม่มากก็ถือว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จจะเห็นได้ว่าถ้าในกรณีของการวัดผลสัมฤทธิ์แล้ว สภาพหรือลักษณะของกลุ่มเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของบุคคลตามเป้าหมายของหลักสูตร กล่าวสรุปได้ว่า ระบบอิงกลุ่มเป็นการเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนว่าเด่นหรือด้อยกว่าผู้อื่นในกลุ่มเพียงใด

ความมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียน ประสิทธิภาพของการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กัน การที่ต้องมีการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (อัจฉรา วัฒนาณรงค์. 2551: 129; อ้างอิงจาก Worthen; & Sanders. 1987)

1. เพื่อวัดความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียน จากนั้นหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่อง ถ้าพบข้อดีจะหาทางส่งเสริมการเรียนให้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อสำรวจความสนใจและความถนัด ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีประโยชน์ต่อการแนะแนวต่าง ๆ
3. เพื่อค้นหาสิ่งบกพร่องและหาทางแก้ไขกระบวนการเรียนและกระบวนการสอน โดยเฉพาะในสิ่งที่ยังต้องปรับปรุง
4. เพื่อรายงานผลการเรียน เป็นเกณฑ์พิจารณาตัดสินการสอบผ่าน
5. เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของการเรียนการสอน
6. เพื่อทราบลำดับที่และความสามารถของผู้เรียน
7. เพื่อให้มีการแข่งขันนำไปสู่ความเป็นเลิศ
8. เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของวิธีสอน กระบวนการและกิจกรรมที่นำมาใช้

วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล

พิมพา สุวรรณฤทธิ์ (2542: 9) สรุปว่า การวัด มีจุดประสงค์สรุปได้ 5 ประการคือ

1. เพื่อจัดตำแหน่ง (Placement) คือ เพื่อที่จะดูว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถอยู่ที่ตรงระดับไหนของกลุ่ม เป็นการบอกศักยภาพของผู้เรียน การจัดตำแหน่งที่ใช้กันมากมี 2 แบบคือ 1) การคัดเลือก (Selection) จะเป็นการวัดเพื่อที่จะหาบุคคลให้ได้ตรงตามคุณลักษณะที่ต้องการ อาจจัดเป็นประเภท รับ-ไม่รับ 2) การจำแนก (Classification) จะเป็นการวัดเพื่อให้ทราบว่าผู้ถูกวัดอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่ม เพื่อจำแนกคนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสามารถที่วัดได้

2. เพื่อเปรียบเทียบ (Assessment) คือ เพื่อที่จะดูว่าหลังจากที่เรียนไปแล้วในช่วงเวลาระยะหนึ่ง ผู้เรียนมีการพัฒนา หรือเจริญงอกงามมากกว่าตอนก่อนเรียนเท่าใด

3. เพื่อวินิจฉัย (Diagnosis) คือ เพื่อที่จะดูว่าผู้เรียนมีความสามารถเด่น หรือมีข้อด้อยในด้านในบ้าง เช่น การวินิจฉัยเพื่อดูความพร้อมของผู้เรียนก่อนที่จะเรียนเรื่องต่อไป หรือการวัดเพื่อดูว่าผู้เรียนเก่ง อ่อน ในวิชาอะไรบ้าง

4. เพื่อพยากรณ์ (Prediction) คือ เพื่อที่จะนำผลที่ได้ไปใช้ทำนาย หรือคาดคะเนว่าผู้เรียนแต่ละคนควรเลือกเรียนอะไรจึงจะประสบความสำเร็จ หรือควรจะทำอะไรงานจึงจะเหมาะสม

5. เพื่อประเมินค่า (Evaluation) คือ เพื่อที่จะนำผลจากการวัดไปวิเคราะห์หาข้อสรุปว่าการจัดการศึกษาโดยส่วนรวมซึ่งครอบคลุมถึงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหาร และการจัดบริการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นได้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่ในระดับไหน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด บรรลุตามจุดมุ่งหมายส่วนพินิจ สุวรรณฤทธิ์ (2542 : 4-5) สรุปว่า การประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion – Referenced Evaluation) เป็นการประเมินที่จะไม่นำผลที่ได้จากการวัดของแต่ละคนไปเปรียบเทียบกับผู้อื่น แต่มุ่งที่จะหาว่าผู้เรียนสามารถทำอะไรได้บ้างเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สำหรับเกณฑ์ ในที่นี้อาจเรียกได้ว่าเป็นค่ามาตรฐาน (Standard) ซึ่งจะกำหนดโดยนำมาจากจุดประสงค์ของการเรียนการสอน การประเมินผลแบบนี้จึงเป็นการประเมินเพื่อที่จะมุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์หรือไม่ เพียงใด โดยไม่ต้องคำนึงถึงระดับความสามารถของบุคคลอื่นในกลุ่มที่ตั้งไว้ หรือไม่เพียงไร

นอกจากนี้บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2533 182) สรุป การวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในสถาบันอุดมศึกษานั้น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ปรับปรุงการเรียนการสอนหรือประเมินผลก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลระหว่างการเรียนการสอนกำลังดำเนินอยู่หรือเมื่อสอนผ่านไปชั่วระยะเวลาหนึ่งจบบทเรียนหรือตอนหนึ่งเพื่อค้นหาว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรไปมากน้อยเพียงใด บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดผู้สอนจัดเนื้อหาประสบการณ์และวิธีสอนเหมาะสมเพียงใด

2. เพื่อตัดสินผลการเรียนหรือการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละระยะ เช่น ปลายภาค ปลายปี เป็นต้น เพื่อดูว่าผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์เท่าใด บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่และเพื่อตัดสินผลการเรียนว่าใครเก่งใครอ่อนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

สรุปว่า การวัดผลและประเมินผลมีความเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การบริหาร การจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชา เป็นกระบวนการที่จะตรวจสอบคุณภาพของการเรียนการสอนว่าเมื่อสอนจบแล้วช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ ถ้าการวัดผลและประเมินผลยังไม่เป็นไปตามที่วางไว้ผู้สอนต้องพิจารณาว่ากระบวนการขั้นตอนใดยังบกพร่อง จะแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542 : 33) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา พบว่า การวัดผลและประเมินผลการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญของการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษาและทำให้สามารถติดตามผลการปฏิบัติว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้นการวัดผลและประเมินผลจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนและมีความเกี่ยวข้องกันโดยตลอด นอกจากนั้นการวัดผลการศึกษาจะช่วยชี้ให้ข้อบกพร่องหรือปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอนก่อให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การเรียน

การสอนได้ผลเต็มที่ สำหรับสุทนต์ ศรีไสย (2538 ค) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลการเรียน รายวิชาที่บริหารการสอนโดยโครงการศึกษาทั่วไป ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า การเรียนรายวิชาที่บริหารการสอนโดยโครงการศึกษาทั่วไปโดยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ เพื่อพัฒนาเครื่องมือสำหรับวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อศึกษาภูมิหลังของนิสิตที่เรียน เพื่อประเมิน สภาพการเรียนของนิสิตในภาพรวมของทุกรายวิชาและเพื่อประเมินผลการเรียนของนิสิตแต่ละรายวิชา โดยในด้านวิธีวิจัยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบวัดและประเมินผลรายวิชาที่ได้พัฒนาขึ้นมาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ไปให้นิสิตทำการประเมินจากนั้นนำมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัย พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากกับวิชาที่เรียน โดยตัวแปรที่ทำให้นิสิตมีความพึงพอใจสูงสุด คือ ความสนุกสนานเป็นกันเองในขณะที่เรียน ส่วน กิติภูมิ มีประดิษฐ์ (2548 : 145 -154) ได้ศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยและจิตพิสัยมีความจำเป็นอย่างมากที่ผู้สอนจะต้อง กำหนดไว้ที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป “มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม” และ รายวิชาอื่น ๆ เพราะนอกจากจะเปรียบเสมือนเข็มทิศที่ชักนำให้การเรียนการสอนบรรลุตาม จุดประสงค์การศึกษาแล้ว ยังเป็นการถ่ายทอดการวัดและประเมินผลด้วย ปัญหาที่มักจะเกิดขึ้นมาก สำหรับการกำหนดผลการเรียนรู้ไว้ก่อนคือ ผู้สอนไม่สามารถผสมผสานผลการเรียนทุก ๆ ข้อได้ ตลอดเวลาที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องกำหนดน้ำหนักของผลการเรียนรู้ แต่ละข้อว่าจะมีความเหมาะสมที่จะสอดแทรกลงไปในเรื่องหาเรื่องใดโดยพยายามควบคุมให้ผลการ เรียนรู้บังเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนให้มากที่สุด ถ้าพุทธิพิสัยและจิตพิสัยของบัณฑิตและผู้สำเร็จการศึกษา ไม่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและชัดเจน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ ของพวกเขาในอนาคต ก็คงจะต้องพบกับความสูญเสียดังร้ายแรงและผลที่จะติดตามมาคงไม่พ้น การยกความผิดทั้งหมดให้กับระบบการศึกษาที่เข้าไปมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณค่าชีวิตมนุษย์

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรีของ

มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติมหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดลมีอายุยาวนานมากกว่า 100 ปี มีวิวัฒนาการมาหลายยุคหลายสมัยกว่า จะมาเป็นมหาวิทยาลัยมหิดลนั้นเริ่มที่โรงศิริราชพยาบาล โรงเรียนแพทยากร โรงเรียนราชแพทยาลัย โดยเป็นคณะหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วจึงสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2512 จึงได้รับพระราชทานนามใหม่ว่า มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีความเป็นมา โดยสังเขปดังนี้ (มหาวิทยาลัยมหิดล. 2552: ออนไลน์) ปี พ.ศ.2429 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งคณะคอมมิตีจัดสร้าง โรงพยาบาล และ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้เป็นทุน คณะคอมมิตี ขอพระราชทาน ที่ดินส่วนหนึ่งของวังหลัง ซึ่งร้างอยู่ตั้งแต่ รัชกาลที่ 3 มาเป็นที่สร้างโรงพยาบาลแห่งแรกแล้วเสร็จ ในปี พ.ศ. 2431 ได้เสด็จพระราชดำเนินเปิดโรงพยาบาลและพระราชทานนามว่าโรงพยาบาลศิริราช ในปีพ.ศ. 2432 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนแพทย์ขึ้น

ณ โรงเรียนศิริราชพยาบาล และปีพ.ศ. 2436 ตั้งชื่อโรงเรียนแพทย์ว่า "โรงเรียนแพทยากร" ปี พ.ศ. 2443 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินเปิดตึกโรงเรียนแพทย์ และพระราชทานนามโรงเรียนแพทยากรใหม่ว่าโรงเรียนราชแพทยาลัย ปีพ.ศ. 2460 รวมโรงเรียนราชแพทยาลัย เป็น "คณะแพทยศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น "คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล" ปี พ.ศ. 2486 ได้สถาปนามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ โดยแยกคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาตั้งเป็นมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ อยู่ในสังกัดกระทรวงการวิทยาศาสตร์ ตลอดจนบริการประชาชน ผู้ป่วย (ใช้การราชกิจจานุเบกษา 3 สิงหาคม พ.ศ. 2508 เล่ม 82 ตอนที่ 61 หน้า 604) ต่อมาปีพ.ศ. 2512 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ให้เป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ โดยจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยขึ้นใหม่ เรียกว่า "มหาวิทยาลัยมหิดล" มีขอบเขตดำเนินงานกว้างขวางยิ่งขึ้น ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม "มหิดล" อันเป็นพระนามของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เป็นชื่อมหาวิทยาลัยแทนชื่อมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์เดิม (จากราชกิจจานุเบกษา วันที่ 1 มีนาคม 2512 เล่มที่ 86 ตอนที่ 17) ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหิดลมีหน่วยงานในสังกัดประกอบด้วย สำนักงานอธิการบดี คณะ 14 คณะ สถาบัน 8 สถาบัน สำนัก 4 สำนัก ศูนย์ 3 ศูนย์ และ 6 วิทยาลัยนอกจากนี้ยังมีสถาบันสมทบอีก 20 แห่ง หน่วยงานต่าง ๆ ที่สังกัดมหาวิทยาลัยมหิดลตั้งอยู่ในพื้นที่ 3 พื้นที่ คือ

1. พื้นที่เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ 72 ไร่ เป็นที่ตั้งของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คณะเทคนิคการแพทย์และคณะพยาบาลศาสตร์
2. พื้นที่เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ประมาณ 198 ไร่ แบ่งเป็น 3 บริเวณคือ บริเวณถนนศรีอยุธยาเป็นที่ตั้งของคณะเภสัชศาสตร์ บริเวณถนนพระราม 6 เป็นที่ตั้งของคณะวิทยาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี สำนักคอมพิวเตอร์ ศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามในนักกีฬา สถาบันนวัตกรรมและพัฒนาระบบการเรียนรู้ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะเวชศาสตร์เขตร้อน โครงการศูนย์ทดสอบวัดคลื่น และคณะทันตแพทยศาสตร์
3. พื้นที่ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐมมีเนื้อที่ 1,239 ไร่ 1 งาน 61 ตารางวา เป็นที่ตั้งของ สำนักงานอธิการบดี คณะ สถาบัน สำนัก วิทยาลัย และศูนย์ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยมหิดลยังมีหน่วยงานที่ตั้งภายนอกมหาวิทยาลัยคือวิทยาลัยการจัดการอยู่ 2 แห่ง คือ เลขที่ 18 ชั้น 4 อาคาร 2 อาคารไทยพาณิชย์ปาร์คพลาซ่า ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และ เลขที่ 183 ชั้น 13 อาคารรัชนีการ ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยมหิดลได้ดำเนินการขยายการจัดการศึกษาไปยังส่วนภูมิภาค 3 แห่ง ใน 3 จังหวัด คือ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอำนาจเจริญ และ สถาบันสมทบ 20 แห่ง ดังนี้ คือ วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก วิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานครและวิชัยพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานครวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
จักรีรัช วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี วิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี สุพรรณบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ศรีธัญญา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
จังหวัดชลบุรี วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี โรงพยาบาลมหาสารคามราชบุรี
โรงพยาบาลมหาสารคามศรีธรรมราช โรงพยาบาลราชบุรี และโรงพยาบาลสวรรคคร์ประชารักษ์

คำขวัญ	พึงปฏิบัติต่อผู้อื่นเหมือนดังปฏิบัติต่อตนเอง
ปรัชญา	ความสำเร็จที่แท้จริงอยู่ที่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ
ปณิธาน	ปัญญาของแผ่นดิน
วิสัยทัศน์	มหาวิทยาลัยมหิดลมุ่งมั่นที่จะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก
พันธกิจ	สร้างความเป็นเลิศทางด้านสุขภาพ ศาสตร์ ศิลป์ และนวัตกรรมบนพื้นฐานของคุณธรรม เพื่อสังคมไทย และประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ

คำนิยม-วัฒนธรรมองค์กร

- M: Mastery** (เป็นนายแห่งตน)
- A: Altruism** (มุ่งผลเพื่อผู้อื่น)
- H: Harmony** (กลมกลืนกับสรรพสิ่ง)
- I: Integrity** (มั่นคงยิ่งในคุณธรรม)
- D: Determination** (แน่วแน่ทำกล้าตัดสินใจ)
- O: Originality** (สร้างสรรค์สิ่งใหม่)
- L: Leadership** (ใส่ใจเป็นผู้นำ)

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

หลักการและแนวทางในการจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยมหิดลได้พิจารณาแนวทางการปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาหมวดวิชา
ศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีสาระดังนี้

1. กำหนดให้มีหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
2. ปรับปรุงจุดประสงค์และเนื้อหาสาระของรายวิชาศึกษาทั่วไปให้สอดคล้องกับ
สาระสำคัญของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามแนวทางของพระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตโต)และ
สอดคล้องกับความหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
3. จัดให้มีเนื้อหาสาระของวิชาศึกษาทั่วไปตลอดหลักสูตร โดยจัดให้มีการบูรณาการอยู่ใน
วิชาชีพ/วิชาเฉพาะอย่างชัดเจนหรือจัดเป็นรายวิชาใหม่

4. ให้นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ของทุกหลักสูตร ศึกษากลุ่มวิชาแกน และกลุ่มวิชาภาษารวม 16 หน่วยกิต ประกอบด้วยรายวิชาดังนี้

4.1 กลุ่มวิชาแกนของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 7 หน่วยกิต ดังนี้

4.1.1 มมศท 101 การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ 2 หน่วยกิต

MUGE 101 General Education for Human Development

4.1.2 มมศท 102 สังคมศึกษาเพื่อการพัฒนามนุษย์ 3 หน่วยกิต

MUGE102 Social Studies for Human Development

4.1.3 มมศท 103 ศิลปวิทยาการเพื่อการพัฒนามนุษย์ 2 หน่วยกิต

MUGE103 Arts and Science for Human Development

4.2 กลุ่มวิชาภาษา จำนวน 9 หน่วยกิต ดังนี้

4.2.1 ศศภท 100 ศิลปะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 3 หน่วยกิต

ARTH100 Art of Using Thai Language in Communication

4.2.2 ศศภอ 103-108 ภาษาอังกฤษระดับ 1-6 6 หน่วยกิต

AREN 103-108 English Level I-VI

กลุ่มวิชาแกนจะจัดให้นักศึกษาทุกหลักสูตรศึกษาร่วมกัน ส่วนกลุ่มวิชาภาษาให้จัดกลุ่มนักศึกษาตามความเหมาะสม

5. รายวิชาศึกษาทั่วไปที่นอกเหนือจากกลุ่มวิชาแกน และวิชาภาษาให้มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต โดยอาจจัดรายวิชาดังนี้

5.1 จัดทำรายวิชาขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระตามที่กำหนดในข้อ 2 โดยต้องเสนอให้คณะกรรมการหมวดวิชาศึกษาทั่วไปพิจารณา ก่อน

5.2 เลือกจากรายวิชาที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วว่า มีเนื้อหาเข้าได้กับหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

5.3 ปรับปรุงรายวิชาในหมวดวิชาชีพ/วิชาเฉพาะ ให้เนื้อหาของรายวิชา หรือให้บางส่วนของเนื้อหาที่บูรณาการอยู่ในรายวิชาสอดคล้องกับสาระสำคัญของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปการพิจารณาว่าเนื้อหาวิชาใดหรือส่วนใดถือเป็นได้ หรือ ไม่ ให้ใช้การเทียบเคียงเนื้อหาสาระที่มีการบูรณาการเนื้อหาวิชาชีพ/วิชาเฉพาะกับวิชาศึกษาทั่วไป คิดหน่วยกิตส่วนวิชาศึกษาทั่วไปจากจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการสอน เนื้อหาสาระส่วนบูรณาการนั้น ตามหลักเกณฑ์การคิดหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย สำหรับเนื้อหาในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ครอบคลุมในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปด้วยนั้น เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อครั้งยังเป็นทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนไว้ว่าให้มีรายวิชาที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ ประมาณ 9-12 หน่วยกิต ดังนั้นมหาวิทยาลัย จึงกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ใกล้เคียงดังนี้

6. หลักสูตรที่มีการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นวิชาพื้นฐานวิชาชีพ/วิชาเฉพาะ ซึ่งทุกหลักสูตรมีรายวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์รวมกันมากกว่า 10 หน่วยกิต ให้คิดหน่วยกิตส่วนที่ถือว่าครอบคลุมอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปได้ไม่เกิน 10 หน่วยกิต

7. หลักสูตรที่ไม่มีการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรือ มีน้อย ให้พิจารณาเลือกรายวิชาที่คณะวิทยาศาสตร์ จัดทำขึ้นมา สำหรับหลักสูตรสาขาศิลปศาสตร์ หรือจัดทำรายวิชาขึ้นมาใหม่

ทวี เลหาพันธ์ และเอื้อพงศ์ จตุรธำรง สรุป แนวทางการจัดการเรียนการสอน มมศท 101 การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ปีการศึกษา 2551 ซึ่งเป็นรายวิชาแกนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยมหิดล ไว้ดังนี้ (เอกสารสรุปแนวทางการจัดการเรียนการสอนรายวิชา มมศท 101 การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์. มหาวิทยาลัยมหิดล. 2551: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามแนวทางของมหาวิทยาลัยมหิดลต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการเป็นอย่างมาก กล่าวคือ

- มหาวิทยาลัยมหิดลมีนโยบายให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรเรียนรายวิชาของหมวดศึกษาทั่วไปร่วมกัน โดยคณะนักศึกษาทุกหลักสูตรในห้องเรียนแต่ละห้องเพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักคุ้นเคยกันกว้างขวางขึ้น โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของแต่ละปีการศึกษาประมาณ 3,500 คน จะแบ่งห้องเรียนออกเป็น 18 ห้อง ๆ ละประมาณ 195 คน จำนวน 3 วัน วันละ 6 ห้อง ซึ่งแต่ละห้องจะมีนักศึกษาทุกหลักสูตรโดยจะจัดการเรียนการสอนในวันอังคาร พฤหัสบดีและวันศุกร์(ช่วงบ่าย)

- มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้จัดการเรียนการสอนแบบ active learning การสอนแต่ละคาบจึงมีการประชุมกลุ่มย่อยสลับกับกลุ่มใหญ่ ดังนั้นการสอนแต่ละห้องจึงต้องใช้อาจารย์ค่อนข้างมากคือ มีอาจารย์ผู้สอนอยู่ประจำห้อง ประมาณ 7-8 ท่าน รวมประมาณ 130 -140 คน โดยให้ทุกคณะส่งอาจารย์มาช่วยสอน อาจารย์แต่ละคณะ / วิทยาลัย กระจายไปอยู่ในแต่ละห้อง

- เมื่อต้องใช้อาจารย์จำนวนมาก การเตรียมอาจารย์จึงต้องกระทำอย่างจริงจัง มีการจัดประชุม สัมมนากันหลายครั้ง และต้องทำแผนการสอนอย่างละเอียด รวมทั้งมีการประชุมทบทวนก่อนการสอนทุกครั้ง

- การนำเสนอผลงานในคาบสุดท้ายของรายวิชา มมศท 101 มีโครงการนำเสนอถึง 234 โครงการ ดังนั้นจึงต้องเตรียมการค่อนข้างมาก ทั้งการจัดพิมพ์โปสเตอร์ให้นักศึกษา การจัดสถานที่และบอร์ดสำหรับแสดงผลงาน การจัดทีมอาจารย์ผู้ประเมินผลงาน เป็นต้น

2. ความร่วมมือร่วมใจของคณาจารย์ และการสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามแนวทางที่กำหนดได้ ความร่วมมือร่วมใจดังกล่าว นอกจากจะมีขึ้นเพราะคณาจารย์เห็นว่าเป็นงานส่วนรวมของมหาวิทยาลัยแล้ว ยังเป็นเพราะคณาจารย์เห็นว่าเนื้อหาสาระที่จะสอนมีคุณค่ามากต่อนักศึกษา นอกจากนี้ การที่คณาจารย์จากทุกคณะมาช่วยกันสอนยังมีผลพลอยได้ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ อาจารย์ต่างคณะต่างสาขาวิชา มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือกันทำงานด้านอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

3. การประเมินการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2550 โดยภาพรวมนักศึกษาส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 80 ประเมินว่าอยู่ในระดับปานกลางถึงดีมาก ส่วนที่เหลือประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ถึงไม่ดีเพราะเนื้อหาสาระส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่ทราบกันอยู่แล้ว นอกจากนี้นักศึกษายังให้ข้อเสนอแนะหลายอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยได้จัดประชุมสัมมนา คณาจารย์ที่ช่วยกันสอนเพื่อพิจารณาเนื้อหาและวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งได้นำมาใช้ในปีต่อมา

นอกจากนี้ทวิ เลหาพันธ์ และเอื้อพงศ์ จตุรธำรง ได้สรุป รายละเอียดการจัดการจัดการเรียน การสอนวิชา มศท 101 การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ ไว้ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนวิชา มศท 101 การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ มี 45 ชั่วโมง แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 มี 6 คาบเป็นสาระสำคัญของความเป็นบัณฑิต หรือ มนุษย์ที่สมบูรณ์ ส่วนที่ 2 อีก 10 คาบ ให้นักศึกษาทำโครงการกลุ่มที่แสดงถึงการมีจิตสำนึกต่อสังคม และนำเสนอโครงการ ในช่วงปลายปีการศึกษาโดยการนำเสนอด้วยโปสเตอร์ และการนำเสนอด้วยปากเปล่า การจัดการ เรียน การสอนหลักการและสาระสำคัญในส่วนแรกมี 6 คาบ ๆ ละ 3-4 ชั่วโมง ทุกคาบจะเน้นการ มีส่วนร่วมของนักศึกษา โดยเป็นการบรรยายแบบปฏิสัมพันธ์ สลับกับการทำงานกลุ่มย่อยเพื่อ วิเคราะห์เหตุการณ์ ปัญหาที่หยิบยกขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาและการนำเสนอความเห็นของกลุ่ม

ส่วนที่ 2 การทำโครงการกลุ่มของรายวิชา มศท 101 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาได้ ร่วมกันทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างคุณสมบัติของบัณฑิตตามจุดมุ่งหมายของหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป โดยนักศึกษาจะต้องบูรณาการ หลักการ แนวทางและความรู้ที่ได้จากการรายวิชา รวมทั้ง การศึกษาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม และการแสดงศักยภาพในการทำงานร่วมกันระหว่าง นักศึกษาการ บริหารเวลา การติดต่อเก็บข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การทำสื่อ และการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพซึ่ง มหาวิทยาลัยคาดว่ากิจกรรมนี้จะเป็นเวทีเบื้องต้นให้นักศึกษาได้ฝึกได้แสดงศักยภาพในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ต่อไป

สรุปว่าการจัดหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยมหิดล มีลักษณะการจัดแบบ บังคับบางวิชาและให้เลือกบางวิชา กำหนดกลุ่มวิชาแกนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นแบบบังคับรวม มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาทุกคนเรียนเหมือนกัน จำนวน ๗ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาภาษา 9 หน่วยกิต จัดกลุ่มให้นักศึกษาเรียนตามความเหมาะสม ส่วนที่เหลือเป็นรายวิชาศึกษาทั่วไปที่นอกเหนือจาก กลุ่มวิชาแกน และวิชาภาษา เป็นรายวิชาที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวนไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต โดยนักศึกษาเลือกเรียนจากรายวิชาแต่ละหลักสูตรกำหนด และ ตามความสนใจวิชาศึกษาทั่วไปที่ต้องศึกษาจำนวนรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต นอกจากนี้ ในการบริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยมหิดล มีการบริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไปรูปแบบ คือ 1) การบริหารโดยคณะกรรมการหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ประกอบด้วยคณาจารย์จากภาควิชา/ คณะ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการและมีรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา เป็นประธานและมีหน่วยงานกองบริหารการศึกษาทำหน้าที่ด้านธุรการ ดูแล ประสานงานการจัดการเรียนการสอนวิชา ศึกษาทั่วไป ในรายวิชาแกนที่มีการบูรณาการรายวิชาใหม่ เช่น วิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์

2) การบริหารโดยภาควิชาหรือ คณะในรายวิชาที่คณะกำหนดให้เป็นรายวิชาศึกษาทั่วไป ที่มี จุดประสงค์และเนื้อหาสาระของรายวิชาสอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป ตามเกณฑ์ของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยภาควิชา / คณะต้องเสนอรายวิชาให้คณะกรรมการหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พิจารณาก่อน สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันสมทบนั้นสถาบันสมทบ ดำเนินการบริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันเอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเป็น องค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นต่อการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของสถาบันอุดมศึกษา นอกเหนือจากความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพ เพราะเป็นวิชาที่มุ่งพัฒนา ความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ มีความรู้กว้างขวาง มีความเข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสังคม มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม สามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก มีทักษะในการประกอบอาชีพและ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดการเรียน การสอนวิชาศึกษาทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพ เพื่อเสริมสร้างความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์มีความรู้คู่คุณธรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 5,044 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 770 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีกลุ่มสาขาวิชาเป็นระดับชั้น (Strata) และมีนักศึกษาแต่ละคนเป็นหน่วยการสุ่มดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กลุ่มสาขาวิชา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ		
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	588	90
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี	340	52
คณะเภสัชศาสตร์	234	36
คณะทันตแพทยศาสตร์	228	35
คณะพยาบาลศาสตร์	564	86
คณะเทคนิคการแพทย์	310	47
คณะสาธารณสุขศาสตร์	385	59
คณะสัตวแพทยศาสตร์	90	14
คณะกายภาพบำบัด	232	36
วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา	86	13
รวม	3,057	468

ตาราง 1 (ต่อ)

กลุ่มสาขาวิชา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
คณะวิทยาศาสตร์	515	79
คณะวิศวกรรมศาสตร์	787	120
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	140	21
รวม	1,442	220
กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์		
มหาวิทยาลัยมหิดล กาญจนบุรีสาขาการ	199	30
จัดการและวิทยาลัยการจัดการ		
วิทยาลัยศาสนศึกษา	153	23
คณะศิลปศาสตร์	193	29
รวม	545	82
รวมทั้งสิ้น	5,044	5,044

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด และรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อนำมากำหนดกรอบและขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามให้สมบูรณ์ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีการสร้างแบบสอบถามของไลเคิร์ต (Likert's Scales)

3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 มาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 53 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อปรับปรุงแก้ไขและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ข) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาตลอดจนภาษาที่ใช้แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไข และนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งแล้วทำการแก้ไขปรับปรุง

6. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักศึกษาจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่า 27% ของกลุ่มสูง และ 27% ของกลุ่มต่ำ ใช้การทดสอบที (t - test) วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ เลือกข้อที่มีค่าที่ตั้งแต่ 1.761 มาเป็นข้อคำถามสำหรับการวิจัย ได้ข้อคำถาม จำนวน 53 ข้อ

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach. 1971: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .99

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุม ปรินซิพัล ตรวจสอบขอความเห็นเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี และกลุ่ม สาขาวิชา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา ศึกษาศาสตร์ ในหลักสูตรปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยมหิดล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ 14 ข้อ ด้านหลักสูตร 13 ข้อ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 13 ข้อ ด้านการวัดผลและ ประเมินผล 13 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และในตอนท้าย ของแบบสอบถามแต่ละด้านจะมีคำถามปลายเปิด(Open – Ended)

ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย มีดังนี้

- 4.51- 5.00 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีความเหมาะสมมากที่สุด
- 3.51- 4.50 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีความเหมาะสมมาก
- 2.51- 3.50 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีความเหมาะสมปานกลาง
- 1.51- 2.50 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีความเหมาะสมน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดลในการขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือให้นักศึกษาที่ศึกษาใน มหาวิทยาลัยมหิดลตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถาม ไปแจกให้แก่นักศึกษาและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนตามเวลาที่กำหนด
3. รวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 770 ฉบับได้รับคืนจำนวน 700 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.90 แล้วนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการวัดผล และประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตาม เพศ ชั้นปี วิเคราะห์โดยการทดสอบที (t-test) และกลุ่มสาขาวิชา วิเคราะห์ โดยการหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe ')
4. ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด นำมาพิจารณารวบรวมข้อคิดเห็น เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายเพื่อใช้ประกอบในการอภิปรายผลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าความถี่
 - 1.2 ค่าร้อยละ
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย
 - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยการทำการทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981: 180)
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบที (t-test for Independent Group) (Ferguson. 1981: 178)
 - 3.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe' Method) (Ferguson. 1981: 308)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- n แทน จำนวน ของนักศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- df แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
- SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
- MS แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
- t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
- F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F- distribution
- p แทน ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ และชั้นปีที่ศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบที สำหรับกลุ่มสาขาวิชา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล จากแบบสอบถาม ปลายเปิด ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และนำเสนอในเชิงบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	250	35.70
หญิง	450	64.30
รวม	700	100.00
2. ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	416	59.40
ชั้นปีที่ 2	284	40.60
รวม	700	100.00
3. กลุ่มสาขาวิชาที่กำลังศึกษา		
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	424	60.60
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	200	28.60
กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์	76	10.90
รวม	700	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.30) เพศชาย (ร้อยละ 35.70) กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 59.40) ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 40.60) สำหรับกลุ่มสาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ (ร้อยละ 60.60) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 28.60) และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 10.90) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 3 - 11

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป	นักศึกษา(n=700)		ระดับความเหมาะสม
	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.78	0.56	มาก
2. ด้านหลักสูตร	3.79	0.67	มาก
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.75	0.66	มาก
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.66	0.72	มาก
รวม	3.74	0.59	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่านักศึกษาเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการ เป็นรายข้อ

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการบริหารจัดการ	นักศึกษา (n = 700)		ระดับ ความเหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
1	การจัดเวลาเรียนมีความเหมาะสมกับลักษณะวิชา	3.63	0.81	มาก
2	การจัดผู้สอนเหมาะสมกับแต่ละรายวิชา	3.82	0.77	มาก
3	ในการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่มีการจัดจำนวนผู้สอน เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	3.83	0.78	มาก
4	มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนใน แต่ละรายวิชา	3.80	0.88	มาก
5	เอกสารประกอบการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนในแต่ ละรายวิชามีความเหมาะสม	3.71	0.83	มาก
6	สื่อการสอน โสต ทักษะปรกณในแต่ละรายวิชามีความ ทันสมัย และใช้งานได้ดี	3.93	0.79	มาก
7	การจัดสถานที่เรียนเหมาะสมกับการเรียนในแต่ละ รายวิชา	3.96	0.78	มาก
8	จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนกลุ่มใหญ่ และกลุ่มย่อย	3.96	0.80	มาก
9	การจัดกลุ่มผู้เรียนในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม	3.84	0.78	มาก
10	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน	3.91	0.81	มาก
11	ห้องสมุดมีหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์เพียงพอต่อ การศึกษาค้นคว้า	3.75	0.91	มาก
12	การจัดเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับการศึกษา ค้นคว้าในแต่ละรายวิชา	3.61	0.97	มาก
13	เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนผู้เรียน สามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้อย่างสะดวก	3.51	0.93	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการบริหารจัดการ	นักศึกษา (n = 700)		ระดับ ความเหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
14	การบริหารจัดการทั่วไปของการเรียนการสอนรายวิชา หมวดศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสม	3.67	0.85	มาก
	รวม	3.78	0.56	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่านักศึกษาเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านหลักสูตร เป็นรายข้อ

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร	นักศึกษา (n = 700)		ระดับ ความเหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
1	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน	3.99	0.77	มาก
2	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของรายวิชานั้น ๆ	3.88	0.79	มาก
3	เนื้อหารายวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์กว้างไกล	3.88	0.85	มาก
4	เนื้อหารายวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนรับผิดชอบตนเองและสังคม	3.96	0.82	มาก
5	มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรอบรู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้านต่าง ๆ	3.89	0.80	มาก
6	เนื้อหารายวิชาแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของรายวิชาที่ศึกษากับศาสตร์สาขาอื่น ๆ	3.75	0.87	มาก
7	มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้	3.76	0.86	มาก
8	มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความมีคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน	3.92	0.83	มาก
9	จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา	3.56	0.95	มาก
10	เนื้อหาในแต่ละรายวิชา มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน	3.86	0.84	มาก
11	เนื้อหารายวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหา	3.84	0.83	มาก
12	รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.52	1.05	มาก
13	รายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนมีความหลากหลายให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ	3.40	1.14	ปานกลาง
	รวม	3.79	0.67	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษาเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 13 รายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนมีความหลากหลายให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ที่นักศึกษาเห็น ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	สถิติ (n = 700)		ระดับ ความเหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
1	ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของรายวิชา ก่อนเริ่มสอน	3.92	0.82	มาก
2	ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับแต่ละรายวิชา	3.72	0.83	มาก
3	ผู้สอนใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน	3.69	0.86	มาก
4	มีการแนะนำตำรา แหล่งความรู้ต่าง ๆ สำหรับศึกษา ค้นคว้าในแต่ละรายวิชา	3.61	0.94	มาก
5	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปรึกษา หรือ ชักถามข้อ สงสัยในประเด็นที่ไม่ชัดเจน ไม่เข้าใจ	3.86	0.88	มาก
6	มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสม	3.87	0.80	มาก
7	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดทักษะในการศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.72	0.86	มาก
8	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มี ประสิทธิภาพ	3.74	0.88	มาก
9	การศึกษาดูงานนอกสถานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้จากสถานการณ์จริง	3.44	1.07	ปานกลาง
10	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมเรื่อง ความ รับผิดชอบให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม	3.71	0.84	มาก
11	กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยน เปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน	3.84	0.85	มาก
12	มีการฝึกปฏิบัติ หรือฝึกทักษะเพื่อเป็นการเพิ่ม ประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน	3.76	0.83	มาก
13	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.81	0.84	มาก
	รวม	3.75	0.66	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษาเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 9 การศึกษาดูงานนอกสถานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสถานการณ์จริง ที่นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการวัดผลและประเมินผล	นักศึกษา (n = 700)		ระดับ ความเหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
1	มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลในการเรียนแต่ละรายวิชาชัดเจน	3.82	0.90	มาก
2	มีการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลก่อนเริ่มการสอน	3.73	0.87	มาก
3	ผู้เรียนรับทราบและเข้าใจเกณฑ์การวัดและประเมินผล การเรียนที่ผู้สอนชี้แจง	3.68	0.93	มาก
4	วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	3.71	0.85	มาก
5	การวัดผลและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของวิชาศึกษาทั่วไป	3.76	0.84	มาก
6	ระบบการประเมินมีความยุติธรรมเชื่อถือได้	3.48	1.01	ปานกลาง
7	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่หลากหลายในแต่ละรายวิชา	3.60	0.88	มาก
8	การนำเสนอความคิดหรือผลงานสามารถวัดความรู้ของผู้เรียนได้	3.67	0.86	มาก
9	วิธีการให้คะแนนการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เหมาะสม	3.60	0.90	มาก
10	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาวิชาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ	3.68	0.86	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ด้านการวัดผลและประเมินผล	นักศึกษา (n = 700)		ระดับ ความเหมาะสม
		\bar{x}	S.D.	
11	วิธีการวัดผลและประเมินผลสามารถวัด ความรู้ ความ เข้าใจ และทักษะของผู้เรียนได้	3.65	0.89	มาก
12	มีการนำผลการวัดผลและประเมินผลแจ้งให้ผู้เรียนทราบ เพื่อเป็นข้อมูลป้อนกลับ(Feed Back)ให้แก่ผู้เรียนเพื่อนำไป พัฒนาต่อไป	3.62	0.96	มาก
13	การประกาศเกรด / ผลการเรียนเป็นไปตามวันและ เวลาที่กำหนด	3.62	0.97	มาก
	รวม	3.66	0.72	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่านักศึกษาเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตร
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากเกือบทุก ข้อ ยกเว้น ข้อ 6 ระบบ
การประเมินมีความยุติธรรมเชื่อถือได้ ที่นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป	เพศ			
	ชาย (n =250)		หญิง (n =450)	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.82	0.59	3.75	0.54
2. ด้านหลักสูตร	3.79	0.70	3.78	0.65
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.80	0.69	3.72	0.64
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.70	0.77	3.64	0.69
รวม	3.78	0.63	3.72	0.57

จากตาราง 8 แสดงว่านักศึกษาชายและหญิงเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและแต่ละด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป	ชั้นปีที่กำลังศึกษา			
	ชั้นปีที่ 1 (n =416)		ชั้นปีที่ 2 (n =284)	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.79	0.58	3.76	0.54
2. ด้านหลักสูตร	3.80	0.70	3.76	0.61
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.73	0.69	3.76	0.61
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.69	0.73	3.63	0.72
รวม	3.75	0.62	3.73	0.55

จากตาราง 9 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

การจัดการเรียนการสอน วิชาศึกษาทั่วไป	กลุ่มสาขาวิชา					
	กลุ่มวิทยาศาสตร์ สุขภาพ (n = 424)		กลุ่มวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (n =200)		กลุ่มสังคมศาสตร์ (n =76)	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.80	0.56	3.77	0.54	3.69	0.63
2. ด้านหลักสูตร	3.78	0.69	3.80	0.62	3.79	0.69
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการ เรียนการสอน	3.74	0.69	3.75	0.60	3.75	0.68
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.65	0.75	3.70	0.62	3.67	0.80
รวม	3.74	0.61	3.76	0.54	3.73	0.63

จากตาราง 10 แสดงว่านักศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ตามองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบที ส่วนกลุ่มสาขาวิชา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 11 - 13

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษา ทั่วไป	เพศ				t	p
	ชาย (n =250)		หญิง (n =450)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.82	0.59	3.75	0.54	1.56	0.12
2. ด้านหลักสูตร	3.79	0.70	3.78	0.65	0.18	0.86
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน	3.80	0.69	3.72	0.64	1.65	0.10
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.70	0.77	3.64	0.69	0.99	0.32
รวม	3.78	0.63	3.72	0.57	1.18	0.24

จากตาราง 11 แสดงว่านักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป
หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษา ทั่วไป	ชั้นปี				t	p
	ชั้นปีที่ 1 (n =416)		ชั้นปีที่ 2 (n =284)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการบริหารจัดการ	3.79	0.58	3.76	0.54	0.77	0.44
2. ด้านหลักสูตร	3.80	0.70	3.76	0.61	0.79	0.42
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน	3.73	0.69	3.76	0.61	-0.56	0.58
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.69	0.73	3.63	0.72	1.05	0.30
รวม	3.75	0.62	3.73	0.55	0.57	0.57

จากตาราง 12 แสดงว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน
การสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมและในแต่ละด้าน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป
หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

การจัดการเรียนการสอนวิชา ศึกษาทั่วไป	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	0.769	2	0.385	1.23	0.29
	ภายในกลุ่ม	218.403	697	0.313		
	รวม	219.172	699			
2. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.081	2	0.040		0.91
	ภายในกลุ่ม	310.366	697	0.445	0.09	
	รวม	310.447	699			
3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรม การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.013	2	0.007		0.99
	ภายในกลุ่ม	305.200	697	0.438	0.02	
	รวม	305.213	699			
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.414	2	0.207		0.67
	ภายในกลุ่ม	364.544	697	0.523	0.40	
	รวม	364.958	699			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.057	2	0.028		0.92
	ภายในกลุ่ม	244.949	697	0.351	0.82	
	รวม	245.006	699			

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษา ในกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อ
การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและ
ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยวิธีการแจกแจงความถี่ และนำเสนอในเชิงบรรยาย ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านกาารวัดผลและประเมินผล จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ของคำตอบ (f)
<u>ด้านการบริหารจัดการ</u>	
1. สถานที่เรียนกระจายและไกลทำให้การเรียนวิชาต่อเนื่องมีปัญหาเข้าชั้นเรียนสาย	10
2. ห้องสมุดน่าจะมีสื่อการสอนและหนังสือมากกว่านี้	7
3. เวลาเรียนบางวิชามากเกินไปทำให้น่าเบื่อ	5
4. บางวิชาห้องเรียนใหญ่เกินไปทำให้อาจารย์ดูแลไม่ทั่วถึง	4
5. การเรียนรายวิชาต่อเนื่อง(วิชาแกน) ควรจัดเวลาเรียนให้จบภายในภาคการศึกษาเดียว	3
<u>ด้านหลักสูตร</u>	
6. เนื้อหาบางเรื่องไม่ทันต่อเหตุการณ์ ควรปรับปรุง	6
7. ควรจัดหลักสูตรเพื่อมุ่งเน้นไปที่ความเป็นมหิดล จรรยาบรรณของมนุษย์ และการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่านี้	5
8. เนื้อหาควรเน้นเรื่องจรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อสังคม	4
9. เนื้อหามากเกินไปไม่น่าสนใจ ควรปรับเนื้อหาให้กระชับ เน้นเฉพาะประเด็นหลัก ๆ	2
10. ควรปรับเนื้อหาให้ทันสมัยและเน้นวิธีคิดแก้ปัญหานำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ควรเน้นหลักทฤษฎีมากเกินไป	2
<u>ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน</u>	
12. ควรเพิ่มเวลาทำกิจกรรมมากกว่านี้	8
13. อยากให้จัดดูงานนอกสถานที่เพราะเป็นสิ่งที่มีความหมายทำให้ได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง	7

ตาราง 14 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่ของคำตอบ (f)
<u>ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน (ต่อ)</u>	
14. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดและเข้าใจกระบวนการทำงานกลุ่ม ส่งเสริมความสัมพันธ์ของผู้เรียนระหว่างคณะและเรื่องอื่น ๆ	7
15. การสอนและการทำกิจกรรมควรมีรูปแบบที่หลากหลายมากกว่านี้เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	4
16. ควรมีการฝึกทักษะมากกว่านี้	4
17. สื่อการสอนน้อยและไม่ชัดเจน	3
18. น่าจะมีสื่อการสอนที่แปลกใหม่ดึงดูดความสนใจ อยากรู้ให้ แทรกรูปภาพใน power point และ upload power point ที่อาจารย์สอนขึ้น web site	2
<u>ด้านการวัดผลและประเมินผล</u>	
19. ลักษณะการวัดผลและประเมินผลมีความหลวม	3
20. วัตถุประสงค์และเกณฑ์การวัดผลยังไม่ค่อยชัดเจนคะแนนบางส่วนไม่ตรงตามความเป็นจริง	3
21. ควรแจ้งผลคะแนนการสอบกลางภาค	3
22. เกณฑ์การวัดผลไม่ชัดเจน	2
23. ข้อสอบบางข้อไม่เหมาะสมวัดความจำอย่างเดียว ไม่ได้วัดความรู้ความเข้าใจ	1

จากตาราง 14 แสดงว่านักศึกษาที่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ เนื่องจาก มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา มีพื้นที่กว่า 1,200 ไร่ ตามสภาพที่ตั้งของแต่ละคณะซึ่งบางครั้ง สถานที่เรียนกระจายอยู่ตามคณะ ทำให้การเรียนวิชาต่อเนื่องของนักศึกษามีปัญหาเข้าชั้นเรียนสาย ห้องสมุดน่าจะมีสื่อการสอนและหนังสือมากกว่านี้ เวลาเรียนบางวิชามากเกินไปทำให้หน้าเบื่อบางวิชา ห้องเรียนขนาดใหญ่ที่มีผู้เรียนจำนวนมาก ทำให้อาจารย์ดูแลไม่ทั่วถึง อีกทั้งควรจัดเวลาเรียนจบภายในภาคการศึกษาเดียว ด้านหลักสูตร เนื้อหาบางเรื่องไม่ทันต่อเหตุการณ์ ควรปรับปรุงให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นปัจจุบัน ควรจัดหลักสูตรเพื่อมุ่งเน้นไปที่ความเป็นมหิดล จรรยาบรรณของมนุษย์ และการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่านี้ เนื้อหาที่สอนดีแต่ปริมาณมาก

เกินไปไม่น่าสนใจ ควรปรับเนื้อหาให้กระชับ เน้นเฉพาะประเด็นหลัก ๆ ปรับเนื้อหาให้ทันสมัยและเน้นวิธีการคิด และแก้ปัญหาได้เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ควรเน้นหลักทฤษฎีมากเกินไป ด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเพิ่มเวลาทำกิจกรรมมากกว่านี้เพื่อฝึกทักษะ ฝึกการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา อยากให้จัดดูงานนอกสถานที่เพราะเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจทำให้ได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดและเข้าใจกระบวนการทำงานกลุ่ม ส่งเสริมความสัมพันธ์ของผู้เรียนระหว่างคณะและเรื่องอื่น ๆ การสอนและการทำกิจกรรมควรมีรูปแบบที่หลากหลายมากกว่านี้เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน สื่อการสอนน้อยและไม่ชัดเจนบางครั้งตัวหนังสือเล็กมองไม่ชัด น่าจะมีสื่อการสอนที่แปลกใหม่ดึงดูดความสนใจ อยากให้ แทรกรูปภาพใน power point และ upload power point ที่อาจารย์สอนขึ้น web site ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาลักษณะการวัดผลและประเมินผลมีความหลวม วัตถุประสงค์และเกณฑ์การวัดผลยังไม่ค่อยชัดเจนคะแนนบางส่วนนักศึกษาคิดว่าไม่ตรงตามความเป็นจริง เกณฑ์การวัดผลไม่ชัดเจน บางวิชาอยากให้มีการวัดผลและประเมินผลผ่านหรือไม่ผ่าน ไม่ต้องวัดผลเป็นระดับเกรด ข้อสอบบางข้อไม่เหมาะสมวัดเฉพาะความจำอย่างเดียว ไม่ได้วัดความรู้ความเข้าใจ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตาม เพศ ชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 770 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล รวมจำนวน 53 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านจะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งหมดเท่ากับ .99

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมและในแต่ละด้านโดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี โดยการทดสอบที (t-test) จำแนกตามตัวแปรกลุ่มสาขาวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

3. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลโดยการแจกแจงความถี่และนำเสนอในเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเช่นกัน
2. นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. การศึกษาความคิดเห็นนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการ การที่นักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยได้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีภูมิทัศน์ที่เป็นระเบียบสวดชื่นและสวยงาม และมีตึกเรียนเป็นสัดส่วน มีการจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน เพราะบางรายวิชาที่เป็นวิชาบังคับให้นักศึกษาทุกหลักสูตรเรียน เช่น วิชาการศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ โดยจะมีการคณะนักศึกษาทุกหลักสูตรเข้ามาเรียนรวมกัน ดังนั้นจึงมีนักศึกษาเรียนจำนวนมาก มหาวิทยาลัยได้จัดห้องขนาดใหญ่ไว้รองรับและให้บริการในการเรียนการสอน นอกจากนี้การเรียนการสอนที่เป็นกลุ่มย่อย มหาวิทยาลัยก็ได้จัดห้องเรียนขนาดเล็กไว้ให้บริการ โดยเฉพาะรายวิชาที่ต้องมีการควบคุม ดูแล จากผู้สอนอย่างใกล้ชิด เช่น วิชาภาษาอังกฤษ รวมถึงได้มีการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ การมีห้องสมุด

ที่ทันสมัยให้บริการ ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงมีเทคโนโลยีที่ช่วยในการสืบค้นข้อมูล มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย และการให้บริการด้านสื่อ สไลด์ ทัศนูปกรณ์ ที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน เป็นต้น และที่สำคัญอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ ในการสอน มีการแนะนำและกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป ดังที่ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2550: 150-151) ได้สรุปประเด็นการบริหารงานหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไว้ว่า การให้บริการในด้านความสะดวกและความพร้อมของการสอน ความสะดวกและความพร้อมจะครอบคลุมสิ่งที่เป็นองค์ประกอบของการสอน นับแต่เรื่อง อาคารสถานที่ในการสอน บริการอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกในการสอน บริการจัดทำเอกสารตำรา บริการค้นคว้าห้องสมุด บริการจัดหาหนังสือประกอบการสอน การจัดเวลาที่เหมาะสม เป็นปัจจัยที่จะสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ให้บรรลุวัตถุประสงค์ งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2549: 96) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการบริหารจัดการที่เป็นอยู่ของหลักสูตรการศึกษาทั่วไปในปัจจุบันระดับมาก

1.2 ด้านหลักสูตร การที่นักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากอาจเนื่องมาจากนักศึกษารับทราบข้อมูลรายละเอียดของการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดเนื้อหาวิชาจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปแล้วทำให้ศึกษามองเห็นประโยชน์ของการเรียนวิชาดังกล่าวที่จะเสริมให้การเรียนวิชาชีพสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งเนื้อหาหลักสูตรเน้นความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ อย่างเช่น รายวิชา มคอท 101 การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ เป็นรายวิชาแกนที่มีการบูรณาการนักศึกษาทุกหลักสูตรต้องเรียน การบูรณาการหลักสูตร เนื้อหาวิชา การติดตามผลการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปมีส่วนสำคัญในการผลิตบัณฑิตให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่ เสริมศรี ไชยศร, สุรพล บัวพิมพ์ และสุนทรี คนเที่ยง (2543: 57-58) กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหรือส่งเสริมความเป็นคนสมบูรณ์ที่มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะชีวิต และสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม นอกจากนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต นั้นมีความเหมาะสมโดยกำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกหลักสูตรเรียนวิชาแกน จำนวน 7 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาภาษา จำนวน 9 หน่วยกิต รวมเป็น 16 หน่วยกิต กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาเลือกตามความสนใจอีกจำนวนจำนวน 14 หน่วยกิต รวมเป็น 30 หน่วยกิต ดังงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ (2544: 2-5) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิรูปการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา พบว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ดีควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มุ่งเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาให้มีความสำคัญกับทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ในสังคมข่าวสาร ส่งเสริมการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นและมุ่งพัฒนาความเป็นสากล เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทัดเทียมกับนานาชาติในเชิงวิชาการ งานวิจัยนี้สอดคล้องการวิจัยของ

สุรวีย์ เพียรเพชรเลิศ (2544: 65) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ด้านหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ วัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ อุทยา (2551: 98) ได้ทำการศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นด้วยกับสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ด้านหลักสูตรในระดับมาก

1.3 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก อาจเนื่องมาจากนักศึกษารับทราบวัตถุประสงค์และรายละเอียดของแต่ละรายวิชาก่อนผู้สอนเริ่มสอน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจ ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การสอนเป็นทีม (Team Teaching) การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และผู้เรียนและผู้สอน (Active Learning) การแบ่งกลุ่มอภิปราย การสร้างสถานการณ์จำลองมาให้ นักศึกษาคิดวิเคราะห์ เน้นให้นักศึกษาเข้าใจและแก้ปัญหาได้ การทำกิจกรรมกลุ่ม การทำรายงาน การทำโครงการ การนำเสนอผลงาน เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนไม่ให้เกิดการเบื่อหน่าย และก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดี เกิดการเรียนรู้ทำงานเป็นทีม แบ่งงานกันทำ รู้จักเสียสละ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม กระตุ้นให้เกิดการศึกษาค้นคว้า พัฒนาศักยภาพให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละรายวิชา และฝ่ายกิจการนักศึกษาได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวินัย ทักษะสังคม วิชาชีพ จิตตปัญญาศึกษา และออกใบรับรอง (Activity Transcript) ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนำไปใช้ประโยชน์ มุ่งเน้นให้นักศึกษาสำเร็จเป็นบัณฑิตที่มีคุณค่าของสังคมตามปรัชญาและปณิธานของมหาวิทยาลัยมหิดล ดังที่ อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2541: 5) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับการระบุวัตถุประสงค์ในการสอนของอาจารย์ และการเรียนของนักศึกษา การระบุเทคนิคการสอนของอาจารย์และการเรียนของนักศึกษาตลอดจนบรรยากาศการเรียนการสอน สื่อต่าง ๆ ช่วยให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2549: 73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิตมีความเห็นต่อวิธีการสอนหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปที่คาดหวังระดับมาก และสุพรรณิ เพชร (2552: 87) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณวิทยาเขตพัทลุง พบว่า นิสิตมีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ด้านกระบวนการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับ วรรณพร ฉัตรทอง (2546: 115) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต พบว่า อาจารย์มีความเห็นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเหมาะสมในระดับ ปานกลาง

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้สอนได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล รูปแบบการวัดผล การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่มให้นักศึกษารับทราบก่อนเริ่มสอน เช่นบางวิชาไม่มีการสอบ มีการวัดผลและประเมินผลโดย การให้คะแนนการเข้าชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การทำ รายงาน การทำโครงการแล้วนำเสนอหน้าชั้น การอภิปรายและปฏิบัติในชั้นเรียน วิธีการวัดผล สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน รวมถึงวิธีการให้คะแนนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่าง เหมาะสม และกำหนดเกณฑ์การวัดให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในบางรายวิชานักศึกษาเสนอให้วัดผล และประเมินผลเป็น ผ่าน หรือไม่ผ่านไม่ต้องวัดผลเป็นระดับเกรด การนำผลการวัดผลและประเมินผลแจ้ง ให้ผู้เรียนทราบเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับนั้น นักศึกษาเห็นว่าการประกาศคะแนนของการสอบกลาง ภาคจะเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในการแก้ไขและปรับวิธีการศึกษาเล่าเรียน หากผลการประเมินไม่ เป็นที่พึงพอใจ การวัดผลและประเมินผลจะเป็นข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งจุดที่บกพร่องเพื่อการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล ดังที่ ไพศาล หวังพานิช (2543: 54-55) กล่าวว่าผู้สอนควรดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีคุณธรรม เป็นธรรมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ อุทุมพร จามรมาน (2541: 13) ที่กล่าวว่า การวัดผลของอาจารย์ต้องสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ในการสอนและหาเทคนิคการสอน การวัดผลเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับสู่ทั้งตัวผู้เรียน และอาจารย์ว่ามีข้อบกพร่องในด้านใดเพื่อปรับปรุงเป็นระยะ ๆ งานวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ มณี ช่างเผือก (2539: 63) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตร ปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา พบว่านักศึกษา มีทัศนะว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตรปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏกลุ่ม รัตนโกสินทร์ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนโดยส่วนรวมเหมาะสมมาก และ สอดคล้องกับ นารี รมย์นุกูล (2547: 109) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีปทุมด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และ อรทัย บุญช่วย (2542: 68) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหาร วิชาการของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านการวัดและประเมินผลเป็นรายข้อว่ามีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ในหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี และกลุ่มสาขาวิชาพบว่า

2.1 นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ในหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไป ตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากผู้เรียนได้ศึกษาเล่าเรียนเท่าเทียมกันโดยไม่จำกัดเพศ นักศึกษาชายและหญิงทุกคนต้องเข้าเรียนวิชาศึกษาทั่วไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละภาคและ

แต่ละปีการศึกษา สามารถเลือกวิชาศึกษาทั่วไปได้บ้างตามความสนใจตามหน่วยกิตที่หลักสูตรกำหนดได้รับการถ่ายทอดและศึกษาเรียนรู้จากผู้สอนคนเดียวกันหรือกลุ่มวิชาเดียวกัน ได้รับการบริการและการอำนวยความสะดวกจากผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน การเข้าชั้นเรียน การทำกิจกรรมการเรียนการสอน การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม ทำรายงาน โครงการงาน การนำเสนองาน การฝึกทักษะประสบการณ์ในลักษณะเดียวกัน ทุกคนมีโอกาสและสิทธิ์ในการเข้าร่วมเท่าเทียมกัน ดังนั้นเพศจึงมิใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลให้ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ดังที่ โสภภาพรรณ ตันตยาคม และสมบัติ วัจนะสาธิตกากุล (2523: 71) กล่าวว่าทั้งชายและหญิงได้รับการอบรมและปฏิบัติคล้ายคลึงกันมีโอกาสในการแสดงออกเท่ากันจึงส่งผลให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวิวัฒนา ชินพันธ์ (2548: 66) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการ การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่านักศึกษาชายและหญิงมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาโดยรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน และ ธวัลรัตน์ พลเจริญ (2546: 78) ได้ทำการศึกษาทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามเพศ พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีทัศนะต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวมทุกด้านและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดลโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่มหาวิทยาลัยได้มีการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน หลักสูตรการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อม รวมถึงการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนการสอนต่างๆ ในมาตรฐานเดียวกัน ประกอบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 เป็นนักศึกษาที่เข้ามาต่อเนื่องกันจึงได้สัมผัสสิ่งแวดล้อมและรับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน และนักศึกษาดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้ที่มีอายุและวัยใกล้เคียงกันจึงมักมีความชอบ ความไม่ชอบ ความเห็นไม่แตกต่างกัน ดังที่ สุพัชตรา สุภาพ (2541: 41) กล่าวว่า นิสิตที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย คือช่วงอายุ 17-22 ปี เป็นวัยที่ใกล้เคียงกัน จึงมีความคิดเห็น ความรู้สึก ความรับผิดชอบ ความสนใจ ตลอดจนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์คล้ายคลึงกัน ซึ่งผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนทยา สาลี (2546: 63) ที่ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป พบว่านักศึกษาที่เรียนในชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชา ต่างกันแต่ต้องเรียนวิชาศึกษาทั่วไปตามจำนวนหน่วยกิตที่แต่ละหลักสูตรกำหนด หลักการ วิธีการ จัดการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแม้ว่าสาขาต่างกันแต่จัดกลุ่มเรียนคณะทุกสาขาในแต่ละห้อง การจัดผู้สอนกลุ่มเดียวกัน การสอน การจัดกิจกรรมภายในห้องเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอบ การวัดผล การให้คะแนน การอำนวยความสะดวก การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษารียนรู้เหมือนกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ มุ่งให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรอบรู้กว้าง ขว้าง คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการ ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนทำให้นักศึกษาสาขาต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังที่ วิชัย ดิสสระ (2535: 103) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนควรจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ระบบการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างของแต่ละบุคคล จำเป็นต้องอาศัยกลวิธีการเรียนการสอนหลายรูปแบบอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทัศน์ัยน์ ขอมธิดา (2552: บทคัดย่อ) ที่ศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชา การปกครองท้องถิ่น ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน — มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนระดับ อนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนอุทัยธานีโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับ อรวรรณา ชินพันธ์ (2548: 70) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาใน สาขาวิชาต่างกันมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและแต่ละด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาคำคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษา ทั่วไปหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการจากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสม ในระดับมาก เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และส่งเสริมสนับสนุนการเรียน การสอนและสนองตอบความต้องการของนักศึกษา มหาวิทยาลัย ควรสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนการสอน สถานที่เรียนและห้องเรียนให้เหมาะสม ห้องสมุดให้บริการ ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ แหล่งสารสนเทศและเทคโนโลยีที่ช่วยในการสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว และทันสมัย

2. ด้านหลักสูตรจากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นในข้อที่ว่ารายวิชาที่มีความหลากหลายให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพื่อให้การจัดการด้านหลักสูตรมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น มหาวิทยาลัยควรมีหน่วยงานดูแลและประสานงานการจัดการรายวิชาในหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป การปรับ/สร้างเนื้อหาวิชาให้เพื่อเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป ควรมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี ปรับเนื้อหาหลักสูตรให้ทันสมัย เป็นปัจจุบัน มีความหลากหลาย และเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความสนใจ

3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนักศึกษามีความเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นในข้อ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสถานการณ์จริงนักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง มหาวิทยาลัยจึงควรวางแผนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาใฝ่ศึกษาหาความรู้อย่างอิสระ จัดให้มีการค้นคว้าหาความรู้พัฒนาความคิด เน้นความเข้าใจ เกิดปัญญาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกับความรู้ความชำนาญในวิชาชีพเพื่อการดำรงชีวิตในสังคม ดังนั้นเทคนิคการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะและประสบการณ์และการจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนที่จะได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง

4. ด้านการวัดผลและประเมินผล นักศึกษามีความเห็นโดยรวมเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นในข้อที่ระบบประเมินมีความยุติธรรมเชื่อถือได้ นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง และในการประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาแบบกลุ่มในห้องเรียนซึ่งนักศึกษาเห็นว่าไม่ยุติธรรมและบางรายวิชามีการประเมินหลายแบบ ดังนั้นมหาวิทยาลัย ควรจัดอบรมให้ผู้สอนมีความรู้เทคนิคและวิธีประเมินกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเดียวกันเพื่อความยุติธรรม อีกทั้งควรมีการพิจารณาตรวจสอบ และทบทวนเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลจากผลของการประเมินในแต่ละปี การศึกษา เพื่อกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมและชัดเจน รวมถึงการประชุมสัมมนาเพื่อสื่อสารให้อาจารย์ผู้สอนเข้าใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ของหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเนื่องจากมีความแตกต่างกัน มีปัญหาและข้อจำกัดต่างกัน ดังนั้นควรศึกษาวิจัยเฉพาะในแต่ละรายวิชาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. ควรศึกษาการประเมินคุณภาพบัณฑิตเพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไปในรายวิชาแทนที่เป็นรายวิชาต่อเนื่อง
4. ควรศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปี 4 ปี 5 และปี 6 เกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี 2548*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการอุดมศึกษา.
- กิตติภูมิ มีประดิษฐ์. (2548). *ความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์: บทบาทและการดำเนินงาน วิชาศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม. (2542). *สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา*. ปรินซิปกอนคอร์ด กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *จอมปราชญ์นักการศึกษา: สังเคราะห์ วิเคราะห์และ ประยุกต์แนวพระราชดำริด้านการศึกษาและพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ: ชัดเชสมิเดีย. ทบวงมหาวิทยาลัยและสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. (2540). *การพัฒนาการจัดการศึกษา หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ทวี เลหาพันธ์; และเอื้อพงศ์ จตุรธำรง. (2551). *เอกสารสรุปแนวทางการจัดการเรียนการสอน รายวิชา มศท. 101 การศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยมหิดล*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 10*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชรัตน์ พลเจริญ. (2546). *ทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์*. ปรินซิปกอนคอร์ด กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นวลปรานต์ คุมภักดิ์. (2539). *การวิเคราะห์หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชา การศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นารี รมย์นุกูล. (2547). *ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม*. ปรินซิปกอนคอร์ด กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2533). *การวิจัยการวัดผล*. กรุงเทพฯ: โครงการการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยมหิดล.
- (2535). *คู่มืออาจารย์: การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : B & B Publishing.

- ปนัดดา เจียรสกุล. (2541). แนวโน้มหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประดิษฐ์ อูปรมย์. (2532, กันยายน-ธันวาคม). การแนะแนวในระบบการศึกษาทางไกล กรณีนักเรียนสาธิตเสริมการสอนในโครงการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2535, 9 พฤศจิกายน). การศึกษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยกำลังอำนาจแห่งชาติ . เอกสารประกอบการบรรยาย ณ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- พนม หวัดสว่าง. (2542). ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม.(หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- พระพรหมคุณาภรณ์. (2550). การศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตหรือการศึกษาเพื่อเพิ่มผลผลิต. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิมพ์ สุวรรณฤทธิ์. (2542). การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียน. ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา กาญจนบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2548). ผู้ความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์: บทบาทและการดำเนินงานวิชาศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ: สำนักงานการจัดการศึกษาทั่วไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2549). รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและแนวโน้มของวิชาการศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยไทย. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2549). รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2550). หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป : หลักการและวิธีดำเนินการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์; และทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2526). รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิชาการศึกษาทั่วไปของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). การวัดผลและประเมินผลระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (ม.ป.ป.). ประวัติความเป็นมา. สืบค้นเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2552, จาก <http://www.mahidol.ac.th/muthai/history.htm>

- มณี ช่างเผือก. (2539). การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตรปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มันท์ ยมจินดา. (2540). รายงานการวิจัย เรื่อง การประเมินผลการบริหารหลักสูตรบริหารทั่วไป. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2548). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548. เล่มที่ 122 ตอนพิเศษ 39 ง. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- วรรณพร ฉัตรทอง. (2546). การจัดการการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป ของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2518). หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- (2548). การบรรยายพิเศษ เรื่อง การจัดการเรียนการสอน และแนวปฏิบัติที่ดีใน วิชาศึกษาทั่วไป. 25 มีนาคม 2548 ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย ต้นศิริ. (2550). อุดมการณ์ทางการศึกษา ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย ดิสสระ. (2535). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2542). สรุปรการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง แนวการจัดการหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี. ณ โรงแรมเตมาพาวิลเลียน. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา. (2551). ทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี .ปริญญาโท กศ.ม.(การอุดมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ; ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์; และ ดิเรก ศรีสุข. (2547). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.
- ศรีนวล แก้วแพรก. (2527). ปัญหาและความต้องการในการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของ มหาวิทยาลัยรามคำแหงตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล; ดวงกมลชาติประเสริฐ; และมันที ยมจินดา. (2543). รายงานการวิจัย เรื่องการประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2539-2542. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนทยา สาลี. (2546). การศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา สถาบันราชภัฏที่มี ต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานที่เกี่ยวกับการสืบค้นสารนิเทศ หมวด วิชาศึกษาทั่วไป. ปรินญาณินทร์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมนึก ภัททิยชนี. (2541). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กาลสินธุ์: ประสานการพิมพ์. ----- (2549). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กาลสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. (2536). เอกสารประกอบการบรรยายชุดวิชาสถิติวิจัยและการประเมินผล การศึกษา หน่วยที่ 9-15. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2544). การปฏิรูปการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2534). การพัฒนาหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปเพื่อสร้างคุณลักษณะบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). รายงานการวิจัยเรื่อง กรณีศึกษาการจัดการศึกษาด้านศิลปวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. (2548). แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ลีปนันท์ เกตุทัต. (2543). แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ :ปรัชญาหลัก กรอบความคิดและเจตนารมณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เสริมศรี ไชยศรี; สุรพล บัวพิมพ์; และสุนทรี คนเที่ยง. (2543). หลักเกณฑ์และรูปแบบการ พัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี. ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- สุทนต์ ศรีไสย์. (2538). การประเมินผลการเรียนรายวิชาที่บริหารการสอนโดยโครงการศึกษา ทั่วไป. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทัศน์ ขอมริดา. (2552). ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและ สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับอนุปริญญาของ วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี . ปรินญาณินทร์ ศศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร .
- สุนันทา วิบูลย์จันทร์; อัจฉริช น้อมเนียน; เอกพจน์ แซ่มเกษม; และคนอื่น ๆ. (2552, มกราคม). สัมภาษณ์โดย จันทิพร ยะบุญวัน ที่อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.

- สุพรรณิ เพชระ. (2552). *ทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพิศรา สุภาพ. (2541). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี*.
 กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์. (2537). *การศึกษาทั่วไป : เรียนอะไรทำไมต้องเรียน*. ในเอกสาร
 ประกอบการสัมมนาวิชาศึกษาทั่วไป ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ถ่ายเอกสาร.
- สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ. (2544). *ความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
 หลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ:
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- โสภภาพรรณ ดันตยาคม; และสมบัติ วัจนะสาลิกากุล. (2523). *ลักษณะนิสิตระดับอุดมศึกษา
 และแนวโน้ม*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- อรทัย บุญช่วย. (2542). *การบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. ปริญญาโท กศ.ม.
 (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- อรวัฒนา ชินพันธ์. (2548). *การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่
 วิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. ปริญญาโท กศ.ม.
 (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน. (ม.ป.ป.). *การวัดและประเมินการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*.
 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ฟีนีเพลบลิชชิง.
- (2541). *เทคนิคการสอนและวัดผลระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วัฒนาณรงค์. (2551). *การสอนที่มีประสิทธิภาพ ระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
 สันทวีการพิมพ์.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essentials of Psychological Testing*. 3th ed. New York:
 McGraw-Hill.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed.
 New York: Mc Graw-Hill.
- Gronlund , Norman E. (1971). *Measurement and Evaluation in Teaching* (2d.ed.).
 New York: Macmillan.

- Worthen,B.R.; & James R.S. (1987). *Educational Evaluation*. New York: Longman.
- Sinlarat, Paitoon. (1976). *General Education : Developing a Program for Thai Universities*. Dissertation Unpublished Ph.D. University of Pittsburgh.

แบบสอบถามเรื่อง
ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป
หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความคิดเห็นของท่าน และขอขอบคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือ ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำหรับ ผู้บริหาร อาจารย์ และ ผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยต่อไป

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 : สอบถามข้อมูลข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ชั้นปีที่ ท่านกำลังศึกษาอยู่

ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2

3. คณะ/วิทยาลัย ที่กำลังศึกษา

- 1. แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
- 2. แพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
- 3. ทันตแพทยศาสตร์
- 4. เกษศาสตร์
- 5. พยาบาลศาสตร์
- 6. สัตวแพทยศาสตร์

- 7. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา
- 8. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
- 9. เทคนิคการแพทย์
- 10. กายภาพบำบัด
- 11. สาธารณสุขศาสตร์
- 12. วิศวกรรมศาสตร์
- 13. วิทยาศาสตร์
- 14. การจัดการ
- 15. ศาสนศึกษา
- 16. ศิลปศาสตร์

ตอนที่ 2 : แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรีใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารจัดการ 2. ด้านหลักสูตร 3. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 4. ด้านการวัดผลและประเมินผล และในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้านจะมีคำถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนัก คะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวน้อยที่สุด

ที่	ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหิดล	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	ด้านการบริหารจัดการ					
1	การจัดเวลาเรียนมีความเหมาะสมกับลักษณะวิชา					
2	การจัดผู้สอนเหมาะสมกับแต่ละรายวิชา					
3	ในการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่มีการจัดจำนวนผู้สอน เหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
4	มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนในแต่ละ รายวิชา					
5	เอกสารประกอบการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนในแต่ละ รายวิชามีความเหมาะสม					
6	สื่อการสอน โสต ทัศนูปกรณ์ในแต่ละรายวิชามีความ ทันสมัย และใช้งานได้ดี					
7	การจัดสถานที่เรียนเหมาะสมกับการเรียนในแต่ละรายวิชา					
8	จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนกลุ่มใหญ่และ กลุ่มย่อย					
9	การจัดกลุ่มผู้เรียนในแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม					
10	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน					
11	ห้องสมุดมีหนังสือ วารสารและสิ่งพิมพ์เพียงพอต่อ การศึกษาค้นคว้า					
12	การจัดเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้า ในแต่ละรายวิชา					
13	เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนผู้เรียนสามารถ ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้อย่างสะดวก					
14	การบริหารจัดการทั่วไปของการเรียนการสอนรายวิชา หมวดศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ที่	ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหิดล	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
	ด้านหลักสูตร					
15	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรชัดเจน					
16	เนื้อหาในแต่ละรายวิชาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของรายวิชานั้น ๆ					
17	เนื้อหารายวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์กว้างไกล					
18	เนื้อหารายวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
19	มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรอบรู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้านต่าง ๆ					
20	เนื้อหาวิชาแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของรายวิชาที่ศึกษากับศาสตร์สาขาอื่น ๆ					
21	มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันของผู้เรียนได้					
22	มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความมีคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน					
23	จำนวนหน่วยกิตเหมาะสมกับเนื้อหาของแต่ละรายวิชา					
24	เนื้อหาในแต่ละรายวิชา มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน					
25	เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหา					
26	รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
27	รายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เปิดสอนมีความหลากหลายให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ที่	ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
28	<u>ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u> ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดของรายวิชาก่อน เริ่มสอน					
29	ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับแต่ละ รายวิชา					
30	ผู้สอนใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน					
31	มีการแนะนำตำรา แหล่งความรู้ต่าง ๆ สำหรับศึกษา ค้นคว้าในแต่ละรายวิชา					
32	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปรึกษา หรือ ชักถามข้อสงสัยใน ประเด็นที่ไม่ชัดเจน ไม่เข้าใจ					
33	มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
34	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ทักษะในการศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง					
35	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ มีประสิทธิภาพ					
36	การศึกษาดูงานนอกสถานที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้จากสถานการณ์จริง					
37	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมเรื่อง ความ รับผิดชอบให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม					
38	กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน					
39	มีการฝึกปฏิบัติ หรือฝึกทักษะเพื่อเป็นการเพิ่ม ประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน					
40	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ที่	ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล	ระดับความคิดเห็น				
		เห็น ด้วย มาก ที่สุด 5	เห็น ด้วย มาก 4	เห็น ด้วย ปาน กลาง 3	เห็น ด้วย น้อย 2	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด 1
41	ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลในการเรียน แต่ละรายวิชาชัดเจน					
42	มีการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดผลและ ประเมินผลก่อนเริ่มการสอน					
43	ผู้เรียนรับทราบและเข้าใจเกณฑ์การวัดและประเมินผลการ เรียนที่ผู้สอนชี้แจง					
44	วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					
45	การวัดผลและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ของวิชาศึกษาทั่วไป					
46	ระบบการประเมินมีความยุติธรรมเชื่อถือได้					
47	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนที่หลากหลายในแต่ละ รายวิชา					
48	การนำเสนอความคิดหรือผลงานสามารถวัดความรู้ของ ผู้เรียนได้					
49	วิธีการให้คะแนนการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เหมาะสม					
50	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาวิชาและตรงตาม วัตถุประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ					
51	วิธีการวัดผลและประเมินผลสามารถวัด ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียนได้					
52	มีการนำผลการวัดผลและประเมินผลแจ้งให้ผู้เรียนทราบเพื่อ เป็นข้อมูลป้อนกลับ(Feed Back)ให้แก่ผู้เรียนเพื่อนำไปพัฒนา ต่อไป					
53	การประกาศเกรด / ผลการเรียนเป็นไปตามวันและเวลาที่ กำหนด					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ และ
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบแบบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงศ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ดร. อุไร จักตรีมงคล อาจารย์ประจำสำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์ ศรีสนิท อินทรมณี อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์
มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและ
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .99

2. ค่าอำนาจจำแนก(t) ของแบบสอบถามรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)
	ด้านบริหารจัดการ		ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
1	2.750	28	2.986
2	2.546	29	3.837
3	3.101	30	3.767
4	1.941	31	3.795
5	3.334	32	3.162
6	3.113	33	3.742
7	2.346	34	2.762
8	2.366	35	2.688
9	2.646	36	3.035
10	2.729	37	3.564
11	3.194	38	4.615
12	2.546	39	2.714
13	2.198	40	3.564
14	2.075		ด้านการวัดผลและประเมินผล
	ด้านหลักสูตร	41	4.366
15	2.018	42	4.638
16	3.035	43	3.989
17	2.925	44	2.986
18	3.325	45	3.360
19	2.139	46	2.986
20	3.121	47	4.704
21	2.688	48	3.052
22	3.121	49	2.614
23	2.494	50	2.546
24	3.384	51	3.972
25	2.346	52	2.925
26	2.464	53	2.868
27	3.564		

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นาง จันทิพร ยะบุญวัน

วัน เดือน ปีเกิด 14 กันยายน 2502

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 55/211 ถนนรัตนานิเบศร์ ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง
จังหวัดนนทบุรี 11110

ตำแหน่งหน้าที่การงาน นักวิชาการศึกษา

สถานที่ทำงานปัจจุบัน กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2527 ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2554 การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

